KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 120 — 1925 — Federated Pressin jäsen. — Torstaina lokak. 15 p. — Thur., Oct. 15th, 1925 — IX Vuosik. — Vol. IX

Kysymys kommunistiagitaattorien vangitsemisesta Engl. kabinetissa

50 määrätty vangittavaksi, m. m. Saklatvala, Mann, Purcell ja Pollitt

Lontoo. — Englannin kabinetti koettaa saada päätetyksi, tuleeko se vangitsemaan kaikki kommunistiset "agitaattorit", vai salliiko se niiden jatkaa agitatsionityötä unionistien ja työttömien keskuudessa. Sikäli kuin on saatu tietää, ei lopullista päätöstä ole vielä tehty.

Kabinetin käsiteltävä kysymystä on liikkeellä mielenkiintoinen tieto. Joku viikko sitten tehtiin huolellinen päätös kaikkien niiden henkilöiden vangitsemisesta ja karkoittamisesta, mikäli mahdollista, jotka yrittävät synnyttää selkkauksia armeijan ja laivaston keskuudessa ja tämä päätös tehtiin Scotland Yardin poliittisessa osastossa.

Scotland Yard poliisi on mennyt jo niin pitkälle, että se on antanut vangitsemismääräyksen noin viittäkymmentä kommunistia vastaan ja on antanut nämä vangitsemismääräyksensä kaikkein luotettuimmille salapoliiseilleen määräyksellä, että niitä ei saa käyttää ennenkuin liä hemmin määrätään. Kenraali majuri Sir Wyndham Childs, joka on erikoisosaston johdossa, on sitä mieltä, että "agitaattorit" olisi pantava linnaan. Näiden vaarallisten radikaalien joukossa mainitaan Shapurji Saklatvala, Tom Mann, James Purcell ja Harry Pollitt. Childs oli laatinut huolellisen suunnitelman näiden henkilöiden vangitsemisesta ja oli jo järjestänyt niiden karkottamisen, jotka eivät ole Englannin kansalaisia.

Juuri kun Sir William Joynson-Hicks, sisäministeri, piti puheen, jossa hän ankarasti hyökkäsi kommunisteja vastaan, ilmoitettiin, että Scotland Yardille oli annettu määräys olla toimeenpanematta suunniteltuja vangitsemisia.

Tästä määräyksestä on luonnollisesti ollut seurauksena riita Childsin ja Hicksin välillä ja riita on siirretty kabinetille.

Voimassa olevien lakien mukaan on hallituksella oikeus, jota kuitenkaan ei ole käytetty, vangita kaikki henkilöt, jotka saarnaavat kapinaa, mutta ilmeisesti tarvitaan enemmän valtuuksia, sillä kabinetti on käsitellyt uusia lakiesityksiä, joita talvella pitäisi esittää parlamentille tarkoituksella saada sisäministerille enemmän valtuuksia "kapinallisten" käsittelyssä, olkootpa ne sitten ulkomaalaisia tai Englannin alamaisia.

Uusi mullistava keksintö sähkötekniikan alalla

Leningrad. — Venäläinen tiedemies, akademikko A. F. Joffe on onnistunut ratkaisemaan yhden tärkeimmistä, koko tieteellisen maailman mieltä kiinnittäneen tieteellisen tehtävän, millä on myös mitä suurin kansantaloudellinen merkitys. Muutamien laboratoriokokeiden jälkeen on akademikko Joffe onnistunut kokoamaan mahdollisimman suuren määrän sähkövoimaa sitä pienimpään tilaan. Hänen valmistamansa akkumulaattori (säiliö, johon sähkövirtaa kootaan) on niin pieni, että se mahtuu liivin taskuun ja sisältää se sähkövoimaa riittävästi kaikkein voimakkaimman automobiilin yhtämittaista kulkua varten 10 vuorokaudeksi.

Tämän tieteellisen keksinnön johdosta on akademikko Joffe lausunut seuraavaa:

"Laboratoriokokeiden avulla olen minä onnistunut kokoamaan suurimman määrän sähkövoimaa pieneen tilaan, mitä tähän saakka on käytännössä kyetty tekemään. Nykyään minä työskentelen tämän keksintöni hyväksikäytön hyväksi teollisuuden tarpeisiin. Näiden kokeiden onnistuessa voidaan mitä laajimmassa mitassa ryhtyä käyttämään sähkövoimaa autoliikenteessä ja monilla muilla tarkoituksiin, joihin tähän saakka sitä ei ole voitu käyttää."

Cachin ja Doriot tuomittu kolmeksitoista kuukaudeksi vankeuteen

Pariisi. — Edustajahuoneen kommunistiset jäsenet, Marcel Cachin ja Jacques Doriot tuomittiin 13 kuukaudeksi vankilaan sekä maksamaan 3,000 frangin sakon kumpikin sentähden, että olivat kehottaneet ranskalaisia sotilaita tottelemattomuuteen. Heidän juttunsa on ollut oikeuslaitosten käsiteltävänä viimeiset kahdeksantoista kuukautta.

RUMANIAN PYÖVELIHALLITUS JATKAA TERRORIAAN

Äskettäin vireillepantua raakaa oikeusilveilyä satoja bessarabialaisia talonpoikia vastaan on nyt seurannut toinen, kun rumanialaiset viranomaiset ovat vanginneet 82 uutta syytettyä, jotka ovat tähän asti olleet vapaalla jalalla ja joiden läsnäoloa Bessarabian nousussa ei edes ole voitu todistaa.

Kun asusamainituin oikeudenkäynnin yhdeksäs istunto aloitettiin, nousi juopunut sotilassyyttäjä Berechet ja pyysi, että nuo 82 talonpoikaa passitettaisiin vankilaan. Toimenpiteen lainopillinen perustelu on tämän "oikeuden" edustajan mukaan seuraavaa laatua:

1) Kishinevissä on levitetty julistusta, jossa väestöä kehoitetaan puolustamaan syytettyjä kapinamiehiä, ja tämän manifestin ovat voineet laatia vain nuo 82 syytettyä, jotka tähän asti ovat olleet vapaalla jalalla.

2) Näillä henkilöillä ei ole mitään elämisen ylläpitokeinoja, minkä vuoksi ovat olleet pakotettuja ottamaan avustusta "epäilyttäviltä henkilöiltä."

3) Syytettyjen terveys on suuressa vaarassa Kishinevissä levinneiden tarttuvien tautien johdosta. Mutta vankilassa suojellaan parhaimmalla tavalla (kidutuksella) heidän terveyttään ja pidetään huolta heidän ylläpidostaan.

Rumanian asianajajayhdistyksen puheenjohtajan, Dobrescun, ja kaikkien muiden puolustajain protestista huolimatta päätti sotaoikeus — edes harkitsematta asiaa — että nuo 82 syytettyä oli heti vangittava.

Vaikka asiaa on jo käsitelty 9 päivää, jatkuu syytöskirjoituksen lukeminen edelleen. Asiakirjassa ei laajuudestaan huolimatta — kolme kokonaista nidettä — kyetä toteamaan jokaisen syytetyn syyllisyyttä siihen rikokseen, josta häntä syytetään. Asiakirjassa on vain hämäriä syytöksiä ja väitteitä, että "kaikilla syytetyillä on ollut suunnitelmansa liittää Bessarabia Moldaun neuvostotasavaltaan."

Tässä jättiläisoikeudenkäynnissä on viranomaisilla vain kaksi todistajaa, mutta sittepä he tietävät pilkulleen kaiken, mitä heidän on tiedettävä.

Syytettyjen puolustuskirjoitus käsittää 700 painettua sivua, mutta se on sisällön laatu yhtä painava kuin syyttäjän paperipinkan kevyt.

Katsoen tämän jättioikeusjutun suureen merkitykseen, ovat useat tunnetut ulkomaalaiset asianajajat ottaneet puolustaakseen syytettyjä. Niinpä on Ranskan ihmisoikeuksien liitto lähettänyt pariisilaisen asianajajan, Henri Torresin, puolustamaan syytettyjä. Samoin on italialainen lakimies Ezio Riboldi, joka on parlamentinjäsen, saapunut Kishineviin ottaakseen osaa syytettyjen puolustukseen.

Punaisen ammatillisen internationalin toimeenpaneva komitea on lähettänyt tervehdyssähkösanoman Rumanian yhtyneen ammattiyhdistysliiton vangituille johtajille.

Debs 70-vuotias

St. Louis. — (F.P.) Eugene V. Debs on kutsuttu kunniavieraaksi niille juhlille, jotka hänen seitsemänneksikymmeneksi syntymäpäiväkseen on järjestetty marraskuun viidenneksi päiväksi.

Piispainhuone vahvistanut tuomion Brownin jutussa

New Orleans. — Amerikan protestanttisen kirkon piispainhuone on nyt lopullisesti vahvistanut alemman kirkko-oikeuden nostamat syytökset piispa William Montgomery Brownia vastaan, joka on ollut syytteessä harhaoppisuudesta ja eritoten lankeemuksesta kommunistisuuteen. Seuraavana askeleena jutussa tulee olemaan tuomion langettaminen, joka tehtävä jää piispainhuoneen esimiehelle. Rankaisu edellyttää vähintäin Brownin erottamista piispanarvosta, ellei kokonaan kirkon palveluksesta.

Neuvostoliittoon maailman suurin tähtikiikari

Lontoo. — U. A. Parson & Co. sähkö- ja insinööritarpeiden tehtaassa Newcastlessa on valmistettavana maailman suurin teleskooppi, mikä tullaan sijoittamaan Simeisiin, Siperian observatoriin. Teleskoopin linssi tulee olemaan tuumaa laajempi läpimitaten kuin Green Bayssa, Wis., olevassa observatorissa oleva teleskoopin linssi.

Tähtitieteilijät sanovat että he eivät odota mullistavia tuloksia uudelta teleskoopilta, että sen avulla ihmeitä paljastuisi tähtimaailmasta, mutta kun ilmastosuhteet ovat edulliset Simeisissä ja teleskoopi tulee olemaan suurin, niin luullaan että voidaan valokuvata onnistuneemmasti kaukaisia tähtisumukkoja ja tähtiparvia, joita tuskin näkee nykyisillä välineillä.

Kaksi surmattu ja 70 vangittu mielenosotuslakon yhteydessä Pariisissa

Pariisi. — Kommunistien toimesta aikaan saatu Marokon sotaa vastustava päivän yleislakko viime maanantaina osottautui paljoa suurmerkityksellisemmäksi toimenpiteeksi, kuin etukäteen voitiin arvioidakaan. Poliisien ja lakkolaisten välisissä yhteenotoissa on kaksi henkilöä saanut surmansa ja 30 haavottunut. Haavottuneiden joukossa on kolme poliisia, joiden paranemisesta ei ole toiveita. Kaikkiaan seitsemänkymmentä henkilöä on vangittu, m. m. kommunistinen eduskunnan jäsen Jacques Doriot, joka samana päivänä oli saanut kolmentoista kuukauden vankeustuomion sentähden, että oli Marokon sotaan vietäviä sotilaita kehottanut tottelemattomuuteen.

Opettajain taistelu elinehdoista

Edmonton. — Blairmoren opettajat ovat olleet lakossa jo kolme kuukautta ja koululautakunta on ottanut heidän tilalleen lakonrikkureita.

Tuon paikkakunnan kaivospomot eivät ole tyytyväisiä siihen, että rikastuttavat itseään maksamalla kaivosmiehille nälkäpalkkoja, vaan he pakottavat koulujen opettajatkin tekemään työtä yhä alhaisemmilla palkoilla. Jo vuosia ovat Blairmoren kaivannot olleet melkein kokonaan verovapaat niiden omistajille koululautakunnan suostumuksella, mutta, opettajille maksettavia palkkoja on alennettu ja heidän järjestöään on kieltäydytty tunnustamasta. Opettajat ovat taistelleet urheaa taistelua koululautakuntaa ja kivihiiliyhtiötä vastaan, samalla kun "skääpit" ovat ottaneet heidän työpaikkansa.

Eilen taistelussa hävinneet kaivosmiehet ja tänään häviölle joutumassa olevat opettajat voivat valvoa etujaan vain toimimalla yhdessä. Union miehet eivät lähetä lapsiaan sellaisiin kouluihin, eivätkä siedä lakonrikkojina toimivia opettajia.

Aikaisen talven merkkejä Itä-Canadassa

Montreal. — Lauantaina vallitsi itäisissä maakunnissa ankara myrsky. Myrskyn yhteydessä satoi tavattomasti lunta, jota ei ole moniin vuosiin satanut näin aikaisin, katkaisten sähkötyslankoja, ja siten ehkäisten tietojen levittämisen laajoilla alueilla.

New Castlen ja Bathurstin välisellä alueella oli lunta kokoontunut maahan muutamissa paikoissa 16 tuumaa paksulta.

Amerikan Työväenliiton konventsionista

Atlantic City, N. J. — Amerikan Työväenliiton edistysmielisempien aineksien ylläpitämä taistelu ulkomaalaisten työläisten suojelemiseksi saavutti konventsionissa suuren voiton. Konventsioni nimittäin yksimielisesti hyväksyi esityksen, että Työväenliitto vastustaa ulkomaalaisten työläisten registeerausta ja sormenjälkien kokoamista. Päätös sisältää myös ulkomaalaisten karkottamisen vastustamista niiden syiden perusteella, mitä voidaan esiintuoda lakkotaisteluiden yhteydessä.

Esityksen teki Thomas F. Flaherty. Sitä vastaan ei ollut yhtään vastustusta. Liiton lakikomitean taholta selitettiin, että seuraavassa (69) kongressin istunnossa jatketaan lakitaistelua, joka viime kongressin istunnossa menetettiin.

Mainittu lakiesitys koskee vähintäin kahdeksaa miljoonaa ulkomailla syntynyttä työläistä, vieläpä heidän kasvavia lapsiaan. Avoimen työpajan ajajat voivat tätä lakia käyttää myös niitä vastaan, jotka ovat tässä maassa syntyneitä. Näin voidaan lain avulla pitää voimassa mitä likaisinta urkkijasysteemiä, jonkalaista ei edes yritetty koskaan tsaarinaikaisessa Venäjässä.

Irlannin Laborpuolueen veljesedustaja Thomas Johnson puhui torstaina konventsionille. Virallisesti hän edusti Irlannin ammattiunioiden kongressia. Puheensa hän alkoi sanoilla: "Toverit ja unionistiveljet". Tämä on ensimäinen kerta kun irlantilaisilla on veljesedustaja Amerikassa. Johnson vaati puheessaan, että A. F. L:n on lähetettävä myös veljesedustaja Irlantiin. Hän puheessaan huolellisesti vältti kaikki sellaiset asiat, jotka ovat olleet riitaa synnyttäviä kysymyksiä. Hänelle suvaittiin antaa hieman suosionosotuksia.

Presidentti Green lupasi johtamansa järjestön kannatuksen Irlannin työläisille taisteluissaan.

Aasialaisia siirtolaisia vastustetaan.

Konventsioni teki päätöksen myös aasialaisten siirtolaisten rajoittamisen puolesta. Monia muita päätöksiä tehtiin, joiden arvo tämän päivän taisteluissa on hyvin vähäinen.

Brittiläinen edustajisto on ollut puhumassa Baltimoressa, mutta palaa se takaisin konventsioniin. Maanantaipäivä on pyhitetty Gompersin muiston kunnioitukselle.

Konventsioni pidetään ei-union hotellissa

Hotelli ja ravintolaunion edustajisto on nostanut konventsionissa kysymyksen siitä, onko A. F. L:n virkakunta oikeutettu sijottamaan konventsionin sellaisiin hotelleihin, jotka käyttävät kokonaan ei-union työvoimaa. Konventsionin nykyinen päämaja, Strand hotelli, on kellarista viimeisen kerroksen kattoon saakka ei-union työmaa.

Merimiehet alkavat työhön Etelä-Afrikassa

Kapkaupunki, Etelä-Afrika. — Mikäli Etelä-Afrika on kysymyksessä, voidaan merimieslakkoa pitää loppuneena. Durbanissa pitämässään kokouksessa ovat merimiehet 311 äänellä 230 vastaan hyväksyneet laivain omistajain tarjoamat ehdot. Uutisessa, joka on porvarillisten uutistoimistojen välittämä, ei mainita ehdoista muuta, paitsi että lakkolaiset tulevat saamaan palkan lakkoajalta.

Tulva taasen uhkaa Leningradia

Leningrad. — Leningrad, joka syyskuussa 1924 joutui tuhoisan tulvan valtaan, joutunee taasen kärsimään tulvasta. Nevajoessa ja kaupungin läpi kulkevissa kanavissa on vesi kohonnut jo seitsemän jalkaa, joten se hetimiten virtaa yli äyräittensä.

Kaupungissa on raivonnut tavattomat myrskyt. Suomenlahdelta puhaltaa raivoisat tuulet, jotka ajanevat haaksirikkoon lähellä olevat laivat.

Trotski on taasen joutunut lähtemään parantolaan

Moskova. — Leon Trotskin terveys on taasen siinä määrin murtunut, että hänen on täytynyt luopua toimestaan kansantalousneuvoston johtohenkilönä ja lähteä lomalle.

Lääkäriensä määräyksestä on hän jo lähtenyt matkalle kohti Kaukaasiaa, jossa hän tulee asettumaan Kislovodsk nimiseen pieneen parantolapaikkaan. Siellä tulee hän nähtävästi viipymään useita viikkoja.

Viimeisen viiden kuukauden aikana on Trotski tehnyt säännöllisesti 18-tuntisia päiviä, suunnitellen Venäjän sähköistämistä sekä yleensä teollisuuden tehoistamista.

14 henkilöä hukkunut huvilaivan haaksirikossa

Melbourne, Fla. — Melbourne Farms maayhtiön vuokraama huvilaiva Clara B meni kumoon sunnuntai-iltapäivänä noin yhden mailin matkan päästä rannasta lähellä kauppalaa. Neljäntoista matkustajan ruumiit on jo löydetty mutta vakavasti pelätään uhrien luvun lisääntyvän, sillä useita henkilöitä on vielä kadoksissa.

Fred Bramley kuollut äkkiä

Lontoo. — Amsterdamista työväenliiton päämajaan saapuneessa sähkösanomassa sanotaan, että tunnettu työväen johtomies ja parlamentin jäsen Fred Bramley on äkkiä kuollut. Hän on ollut Amsterdamin Internationalen toimeenpanevan komitean kokouksessa.

Bramley saavutti yleistä huomiota ollessaan Englannin ammattiliiton Neuvostoliitossa käyvän lähetystön jäsenenä viime syksynä, toimien tuon lähetystön kirjurina. Hän aikoinaan useiden vuosien aikana vakituisesti luennoi yhteiskunnallisista ja taloudellisista kysymyksistä "Clarion" lehden edustajana. Hän oli v. 1923 työväenliiton yleiskirjurina.

Auto ja kuusi henkilöä ruhjoutunut junan alle

Toronto. — Sunnuntai-iltapäivällä tapahtui C. N. R:n radalla Scarboro ratahaarasta länteen käsin kaamea onnettomuus, jonka uhriksi joutui kuusi ihmistä. Montrealista Chicagoon kulkeva C. N. R:n pikajuna ajoi siinä umpinaisen matkustaja-auton päälle, jonka seitsemästä matkustajasta ainoastaan yksi neljänvuotias tyttönen pelastui.

Ei ole varmaa tietoa siitä, näkikö auton ajuri junaa lainkaan, tai koettiko hän ehtiä ylikulkupaikan poikki ennemmin kuin juna. Mutta juuri kun veturi oli tulossa ylikulkupaikalle, syöksyi pieni matkustaja-auto sen eteen.

Yksi autossa olleista naisista oli päästänyt hätähuudon, mutta samassa oli teräksinen veturi iskenyt päin autoa. Törmäys lennätti auton monen jalan korkeuteen ilmaan, ikäänkuin keveän paperiliuskan. Ensimäisen törmäyksen antaman täräyksen vaikutuksesta syöksyi neljänvuotias tyttönen auton ikkunan lävitse paistikkaa radan vieressä olevaan pehmeään mutaan. Autossa olleet toiset matkustajat pysyivät autossa, joka putosi jälleen radalle, ja jonka ylitse jättiläismäinen veturi kulki, murskaten sen ja sisällä olleet matkustajat muodottomaksi möhkäleeksi.

Suomalainen hirttäytynyt metsässä

Rock, Mich. — Leonard Heikkinen, noin 30-vuotias suomalainen työläinen, löydettiin metsästä hirttäytyneenä kahdeksan mailia Rockista, viime viikon lopulla. Hänet oli viimeksi nähty elävänä viime viikon torstaina. Tuttavien lausuntojen mukaan vainajalla ei ole sukulaisia tässä maassa. — Työm.

Satavuotias kuollut

Watdord, Ont. — Mary Jane Land Stapleford kuoli täällä viime perjantaita vasten yöllä poikansa asunnolla. S. oli syntynyt Saltfleet maalaiskunnassa lähellä Hamiltonia vuonna 1825 elokuun 18 päivänä, ollen siis kuollessaan sadan vuoden yhden kuukauden kahdenkymmenen päivän vanha.

Montrealin turkkurien lakkotaistelu

Ovat saaneet 10,000 dollaria lakkoavustusta New Yorkin turkkureilta

Montreal. — Täkäläisten turkkurien lakko on ollut voimassa jo nelisen kuukautta, vaikkakaan kapitalistiset tiedotustoimistot eivät ole siitä hiiskuneet mitään. Vaikenemisellaan ne nähtävästi ovat tahtoneet saada aikaan epätoivoa lakkolaisten keskuudessa. Sen lisäksi koettavat turkistehtailijat poliisien ja etsivien avustamana saada keinolla millä hyvään lakkolaiset alistumaan. Lakkovartiointi työpaikkain lähestöillä on ankarasti kielletty. Tekosyiden perusteella on useita lakkolaisia vangittu. 21 heistä on vapaalla jalalla suuria takaussummia vastaan, ja joutuvat he valamiesoikeuden kuulusteltavaksi. Tehtailijat ovat nähtävästi aikoneet nälällä pakottaa lakkolaiset antautumaan, mutta New Yorkin turkkurien keskusjärjestö on tehnyt tyhjäksi heidän suunnitelmansa lahjottamalla 10,000 dollaria lakossa oleville montrealilaisille ammattiveljilleen, joille siten on tullut todetuksi, etteivät he ole taistelussa yksinään, ja jotka siitä ovat saaneet uutta innostusta ja rohkeutta.

Montrealin turkistyöläisten olosuhteet ovat olleet kerrassaan kurjat. Korkein palkka ammattilaisille naisille on ollut 15 dollaria ja ammatttitaitoisille miehille 35 dollaria viikolta. Mutta ainoastaan harvat ovat saaneet niin paljoa. Työttömyys turkiksien valmistamisessa, samaten kuin toisissakin vaatetusalan teollisuuksissa on kroonillinen ilmiö.

Useasta työpaikasta on union työsuhteet pyyhkästy olemattomiin, sillä Canadan työväenliikkeessä vallalla oleva yleinen taantumus vaikuttaa myös turkkurien unioon. Juuri sen seikan tähden kieltäytyivät turkistehtailijat tunnustamasta uniota, joten työläisille ei jäänyt muuta keinoa olosuhteidensa parantamiseen, kuin ryhtyä lakkoon. Nyt viidennen lakkokuukauden alkaessa ovat lakkolaiset yhtä päättäväisiä, kuin he olivat ensimäisenä lakkopäivänäkin.

Useat tehtailijoista ovatkin jo tulleet vakuutetuiksi siitä, että he tulevat lopullisesti joutumaan taistelussa tappiolle, ja ovat sentähden eronneet tehtailijain yhdistyksestä, sekä tehneet työsopimuksen union kanssa.

New Yorkin turkkurien keskusjärjestön päätös, tukea rahallisesti montrealilaisia turkkureita, oli ankarin isku mitä röyhkeät tehtailijat ovat vielä tähän saakka saaneet, kun taasen toiselta puolelta se suuresti rohkaisi lakkolaisia ja lisäsi heidän taistelutarmoaan.

Lakkolaisten tärkeimpinä vaatimuksina ovat:

1. Että tehtaissa töissä pidetään ainoastaan union työvoimaa.
2. Kotityö on lakkautettava.
3. Urakkatyö on tehtaista lopetettava.
4. Ensimäisen luokan leikkurien alin viikkopalkka 40 dollaria; toisen luokan leikkurien 30; harjottelijain 12; miesoperaattorien viikkopalkka 25 ja naisoperaattorien 27 dollaria; "blockerien" 25 dollaria; valmistetyötä tekeväin miesten 30 dollaria ja naisten 25 dollaria; tarkastajain palkka 50 dollaria viikolta.

Yleistä 15 prosentin korotusta vaaditaan.

5. Töiden tasapuolista jakamista vaaditaan.

Huolimatta tehtailijain ja apuriensa poliisien ja salapoliisien vaino- ja estetoimenpiteistä, käyvät lakkolaiset taisteluaan pontevammin ja rohkeammin kuin koskaan ennen. Joukkolakkovartiointi on täydessä käynnissä, eikä riveistä ole vielä tähän mennessä löytynyt yhtään petturia. Moisen taistelukurssin vallitessa ei ole lainkaan epäilemistä, etteivät lakkolaiset pian saavuta täydellistä voittoa.

RUOTSISSA PÄÄTTYY 200,000 TYÖLÄISEN TYÖSOPIMUKSET

Tukholma. — Vuoden vaihteessa päättyy useimpien Ruotsin työsopimusten irtisanomisaika. Sopimukset ovat yleiseen yksivuotisia ja päättyvät vuodenvaihteessa, osa kuitenkin tammikuun lopussa.

Sopimus, joka käsittää suurimman määrän työläisiä, koskee verstasteollisuutta, jossa työskentelee noin 37,000 työläistä. Tämän alan ammattiyhdistyksen edustajat ovat juuri kokoontuneet määritelläkseen lopullisesti, sanotaanko sopimus irti tai ei.

Tämän jälkeen on suurin ryhmä kutomateollisuustyöläiset, joita on 29,000. Sitten seuraa 24,000 rautaruukkien työläistä, 16,000 puuhiomoteollisuuden työläistä, 6,900 kenkätehdastyöläistä, 5,800 rakennustyöläistä, 4,400 satamatyöläistä, 3,000 kirjansitojaa, ja erinäisiä pienempiä ryhmiä. Näiden alojen työnantajat lukeutuvat yhteiseen liittoon, joka puolestaan kuuluu Ruotsin työnantajainyhdistykseen; näiden työnantajain palveluksessa olevain työläisten lukumäärä tekee kaikkiaan 132,300 työläistä.

Sitäpaitsi on olemassa joukko liikeyrityksiä, joiden omistajat lukeutuvat työnantajayhdistyksen yleiseen ryhmään ja joita niitäkin koskevat sopimukset päättyvät vuoden vaihteessa ja on sanottava irti syyskuussa. Näihin ryhmiin lukeutuu kaikkiaan 17,050 työläistä, joista tulitikkuteollisuuden työläisiä 5,000, Skoonen kivihiilikaivosten ja saviteollisuuden työläisiä 3,800 porsliinityöläisiä 2,100, fasfaattilannoitusainetyöläisiä 1,100 j.n.e.

Samoin päättyy 2,700 suklaa- ja makeistyöläisten työsopimus. Näiden samoin kuin 21,500 sahatyöläisen ja 12,600 paperiteollisuustyöläisen sopimuksen irtisanomisaika on lokakuun lopussa.

Täten koskevat päättyvät sopimukset kaikkiaan 200,000 työläistä. Ellei kummaltakaan puolelta tapahdu irtisanomista, jatkuvat sopimukset automaattisesti vuoden eteenpäin. Missä määrin sopimuksia tullaan sanomaan irti, ei tiedetä, asianomaiset järjestöt kun pitävät päätöksensä salaisuutena ylössanomisajan viime päivään asti. Työnostajat ovat kuitenkin harjoittaneet tarmokasta kamppailua palkkain polkemiseksi, ja on tämä ennen kaikkea suuntautunut vientiteollisuuden työläisiin, joiden palkat jo entuudeltaankin ovat äärimmäisen alhaiset.

15 henkilöä surmaantunut junaonnettomuudessa Italiassa

Rooma. — Calabria alueella vallinnut ankara myrsky oli perjantaita vasten yöllä särkenyt Ponsajoen poikki ylettyvän rautatiesillan. Tietämättä mitään sillan tuhoutumisesta, ajaa porhalsi matkustajajuna täydellä vauhdilla tulvillaan olevaan jokeen, aiheuttaen kuoleman 15 matkustajalle ja vaikeita ruhjevammoja 50.

Sotilaskapina puhjennut Chilessä

Buenos Aires. — Chilessä on viime päivien aikana ollut yleinen kuohunta sotilasdiktatuuria vastaan ja 3 rykmenttiä on nostanut kapinalipun yrityksessä palauttaa Allessandri Chilen presidentiksi. Kapinoivien rykmenttien upseerit on vangittu ja heidät tullaan asettamaan syytteeseen petoksesta. Alessandri itse on suljettu asuntoonsa ja sotilasjuntta pitää häntä vankinaan.

Samaan aikaan on Chilessä ollut suuria lakkotaisteluja ja verisiä yhteentörmäyksiä työläisten kanssa joita vastaan sotilaita on komennettu määräyksellä "ampua kuolettavasti." Chile on joutunut, samaten kuin Mexico, Yhdysvaltain suurien rahamiesyhtymien temmellyskentäksi ja ne tappeluttavat eri ryhmiä keskenään siksi kunnes ne voimattomina voidaan alistaa Wall kadun valtikan alle.

Viime vuosiin asti on Chile ollut Etelä-Amerikan johtava militaristinen maa ja ajanut omia imperialistisia pyrkimyksiään naapurimaittensa kustannuksella.

Naisten keskuudessa tehtävän työn tärkeys

"Meidän tulee saada naiset mukaamme." Niin päätti Canadan Kommunistipuolueen neljäs konventsioni. Naisten keskuudessa harjotetun toiminnan selostuksen jälkeiseen keskusteluun ottivat osaa etupäässä miespuoliset edustajat, koska vain muutamia naisia oli saapuvilla kokouksessa. Tämä asiain tila teki keskustelun vieläkin tärkeämmäksi, varsinkin kun Canadan sosialistiryhmien vanha käsitys siitä, että "vallankumous on miehen tehtävä", on voitettu kanta.

Naiset taistelussa

Drumhellerin edustaja kertoi, miten naiset olivat toimineet hiilikaivosalueella äskeisen lakon aikana. He olivat toimineet lakkovartioina, vastustaneet poliisia ja tosiasiassa ottaneet johtavan paikan avoimessa taistelussa. Tämä oli opettanut naisille, että heillä pitää olla pysyvä järjestö itseään varten.

Edustajat Nova Scotiasta antoivat samanlaisen selostuksen. He kertoivat, että hiilenkaivajain pitkäaikaisen lakon aikana juuri naiset tuomitsivat union taantumuksellisen ja sovittelevan virkailijan, presidentti McLeodin, että juuri naiset mitä äänekkäimmällä tavalla julistivat hallituksen syylliseksi sotajoukkojen lähettämiseen Nova Scotiaan, ja että naiset moittivat miehiä pelkureiksi.

Nämä tiedonannot vahvistivat konventsionille tehdyn selostuksen, jossa sanottiin: "Että naiset erittäin hyvin tietävät, miten pitää taistella."

Aavikkomaakuntain edustajan selostus osotti, että kapinahenki on kehittymässä niidenkin naisten keskuudessa, jotka ovat kytketyt maataloustöihin. Valitettavasti tuo kapinahenki on kohdistunut vain perheen päämieheen, eikä sitä orjuutusjärjestelmää vastaan, mikä pitää kumpaakin, niin kuin veroitettua maanviljelijää kuin hänen vaimoaankin kahleissa.

Maatalouden naisorjat ovat tavotelleet vapautusta orjuudesta hylkäämällä perheensä, koska elämä on tullut sietämättömäksi. Pelko siitä, että tämänlaatuinen asiain tilan kärsittäminen voisi päästä vallalle naisten keskuudessa, aiheutti erään osaston pyytämään piirin toimeenpanevaa komiteaa lähettämään liikkeelle naisen tarkotuksella vallistaa seudun naisia.

Lääkäri parantakoon itsensä, oli tämän edustajain käymän itsekritiikin tuloksena. Sillä myönnettiin, että kommunistien kodit eivät ole saaneet osakseen sitä huomiota, joka niihin olisi pitänyt kohdistaa. Vaimoja ja lapsia ei ole saatettu mukaan toimintaan. Vaikka toisia on kehotettu ryhtymään toimintaan, niin omat ja läheisimmät ovat jääneet unohduksiin. Suomalaiset toverit kertoivat, että aviolitossa olevan miehen on tuotava vaimonsa mukanaan puolueeseen. Ja että juuri naisten ponnistusten kautta kaikenlaiset keräykset ja ryntäykset ovat menestyneet rahallisessa suhteessa.

Yleinen asiain tila

Konventsionille esitetyssä selostuksessa osotettiin, että puolue on kiinnittänyt perin vähän huomiota sellaisen koneiston muodostamiseen, mikä olisi sopiva harjottamaan työtä naisten keskuudessa.

Laajalle ulottuvaa työtä pitäisi suorittaa teollisuudessa työskentelevien naisten ja perheen äitien keskuudessa, jos kommunismin aatteita tahdotaan levittää. Nykyhetkellä ovat teollisuudessa työskentelevät, niin kuin yleensä palkkatyötä tekevät naiset järkiään kaikki järjestymättömiä — tarkotamme taloudellisia järjestöjä. Tällä ei tahdota sanoa, etteikö työläisnaisia kuuluisi kirkkojen ja erinäisten veljeskuntain kannatusyhdistyksiin. Heitä kuuluu niihin — ja niistä me emme voi heitä tavoittaa.

Tällaisen asiain tilan vallitessa on välttämätöntä ryhtyä erikoisiin toimenpiteihin, päästäksemme yhteyteen naisten kanssa, jotka ovat välttämättömiä, ei ainoastaan lakkovartioina ja vallankumouksellisessa taistelussa, vaan kommunistisen yhteiskunnan luomisessa. Konventsionissa viitattiin siihen seikkaan, ettei miespuolisten toverien pitäisi odottaa naisilta mitään sellaista, mitä he itsekään eivät ole saaneet aikaan.

Painetun sanan tärkeys

Suurta huomiota kiinnitettiin erikoisen naisten lehden tärkeyteen. Puolueemme lehti on liian vaikeatajuinen tavalliselle työläisnaiselle, joka on perusteellisesti kesytetty ja on poliittisessa suhteessa melkoisesti takapajulla. Että työläisnaiset saataisiin tietoisiksi orjuutuksensa syistä, että heille suotaisiin tilaisuus ilmaista valituksensa, niin on heitä varten painatettava soveliasta lehteä.

Puolueen naisjäsenet lähettävät esityksiä

Ensimäisen kerran puolueen historiassa olivat naisjäsenet kehottaneet puoluetta käsittelemään toiminnan tätä puolta entistään vakavammalla mielellä.

Ehdotuksia saapui tovereilta Montrealista ja Winnipegistä. Ne koskettelivat järjestelyä työtä ja lehteä.

Konventsioni hyväksyi päätöslauselman, mikä sitoo puolueen toimeenpanemaan Kominternin kansainvälisen naisten sihteeristön konferenssin päätökset.

Canadan Kommunistipuolueen neljäs konventsioni totesi, että bolshevikkipuolueena se ei voi ajatella, että proletaarinen vallankumous olisi vain — miesten tehtävä.

Yli 12-tuntisia työpäiviä Yhdysvalloissa

(Leland Olds Federated Pressille)

Miljoonia työläisiä tässä maassa riistetään vielä kaksitoista tuntia päivässä ja jos maksumaton ylityö otetaan lukuun, venyy keskimääräinen työpäivä ympäri vuoden enempään kuin kolmeentoista tuntiin päivässä. Tämä johtopäätös, mikä perustuu hallituksen hankkimiin numeroihin, osoittaa valheelliseksi sen propagandan, että kahdentoista tunnin työpäivä Amerikassa on jokseenkin tuntematon.

Mutta ketä ovat nämä työläiset, joilla vielä puuttuu sitä itsekehitystä, mikä on mahdollinen lyhyemmän työpäivän avulla? Yhdysvaltain maanviljelysviraston talousosasto vastaa tähän kysymykseen. Nämä työläiset ovat farmarien vaimoja. Ja farmarien vaimojen kanssa samaan kohtalon alaisena ovat sadattuhannet muut vaimot, jotka taistelevat toimeentulosta pitääkseen perheen ansiot tasassa menojen kanssa palkoilla, mitkä ovat alapuolella kunnollista ja terveellistä elintasoa.

Tilasto perustuu elinsuhteitten tutkimiseen 110 farmarin perheessä Lebanon Townissa, Connecticutissa. Keskinkertainen talous käsitti hieman vähemmän kuin viisi henkilöä, keskinkertainen farmi yli 100 eekkeriä ja keskinkertaiset tulot, jotka olivat farmilla tuotettavat tavarat, $1,493 vuodessa.

Farmarin vaimon työpäivä

Farmarin vaimon työpäivä (lukuunottamatta sunnuntaita) oli tutkimuksessa tehtyjen havaintojen mukaan keskimäärin 13.2 tuntia. Tähän aikaan ei laskettu lepoaikoja, lukemiseen kulutettua aikaa eikä ruoka-aikoja. Farmarin vaimon erilaiset työt viikossa jakautuvat tunnittain seuraavasti:

	Tuntia
Puhdistus	3.6
Leipominen	3.5
Pesu	3.0
Silitys	2.2
Vaatteiden korjaus	1.8
Seurustelu (tähän kuuluen kirjeenvaihto)	2.3
Muut tehtävät	2.5
Yhteensä viikossa	18.9
Päivää kohti keskimäärin	3.2

Ruoan valmistus, astioiden pesu, jokapäiväinen siivous, lasten hoito, tulen hoito, valaistuksesta huolehtiminen, kananhoito, maidon huoltaminen jokaista päivää kohti 8.2 tuntia.

Muita tehtäviä päivää kohti (kuten aika-ajoittaiset perinpohjaisemmat talon puhdistukset j.n.e.) 1.4 tuntia.

Yhteensä kaikki työt päivää kohti 12.8 tuntia.

Palkkaorjuutta

Taulukosta pois jätetyt muutamat pienemmät tehtävät, jos ne liitetään yhteen, jatkavat farmarin vaimon työpäivää niin että se kokonaisuudessaan tulee keskimäärin 13.2 tuntia päivässä. Näitten taloudenhoitajain selityksistä kävi selville, että heillä oli päivässä aikaa lukemiseen ja lepoon keskimäärin ainoastaan 9/10 tuntia ja päivää kohti tätä koko vuoden pitkään ainoastaan 26 tuntia.

Tässä on esimerkki todellisesta tilanteesta nykyisessä riistomistukseen perustuvassa yhteiskuntajärjestyksessä. Se on yhtä räikeä kuin mikä tahansa palkkaorjuus kaivoksissa tai terästehtaissa. Se eroaa teollisuusorjuudesta ainoastaan siinä, että se ei ole niin paljon työnostajan kurin ja koneorjuuden alainen kuin teollisuustyö.

Farmarin vaimon asema hallituksen hankkimien tilastojen mukaan ei ole muuta kuin voimakas ja paljon puhuva todistus siitä, että nykyinen yhteiskuntajärjestys ei anna kunnollisia elinehtoja työläisilleen. Farmarin vaimon kohtalon kovuus juontuu siitä tosiasiasta, että rikas loiseläjäluokka sitä ympäröivine käskyläisineen ottaa suuren osan farmarin tuloista vuodessa veroina, korkoina ja vuokrana. Jos kaikki joutilaat naiset palvelijoineen, kähertäjineen, ompelijoineen, hatuntekijöineen j.n.e. voitaisiin panna keittämään ruokaa farmityöläisille, hoitamaan kanoja, valmistamaan meijerituotteeita j.n.e. helpottuisi farmarin vaimon kuorma melkoisesti.

Amerikan farmarin tulevaisuus

Earl R. Browder kirjottaa Yhdysvaltain farmarin asemasta seuraavaa:

Viime vuonna sai Yhdysvaltain agraarikriisi mainion avun siitä harvinaisesta nisusadon vähyydestä, mikä maailmassa vallitsi ja siitä, että Yhdysvalloissa oli silloin harvinaisen suuri nisutuotanto. Tulos siitä oli se, että farmarilla oli enemmän nisua ja sai siitä korkeampaa hintaa. Se ero, mikä oli olemassa teollisuus- ja maanviljelystuotteiden hintojen välillä ("sakset") tuli voitetuksi joksikin aikaa.

Mutta v. 1925 näyttää taas päinvastaisen tilanteen edelliseen vuoteen verrattuna amerikalaisille farmareille.

Tämän vuoden nisusato on huomattavasti pienempi Yhdysvalloissa. Niinpä on farmareilla vähemmän myytävää.

Maailman tuotanto on suunnattomasti suurempi kuin 1924. Farmari siis saa vähemmän hintaa bushelia kohti pienemmästä sadostaan.

Yhdysvaltain maanviljelysdepartmentin bulletini syyskuun 21 päivältä sanoo:

"Tähän asti tulleitten tietojen mukaan on maailman nisusato 8 pros. suurempi kuin 1924 sato, sillä arvioidaan kaikkiaan sen kohoavan 2,852,000,000 busheliin 29 maassa, joissa tuotetaan 85 pros. maailman sadosta, Venäjää ja Kiinaa lukuunottamatta. Nämä maat tuottivat viime vuonna 2,634,000,000 bushelia.

"Europan, Canadan ja Pohjois-Afrikan runsaat sadot ovat enemmän kuin täyttäneet sen vallingin, minkä Intian ja Yhdysvaltain pienemmät sadot ovat aiheuttaneet, ilmottaa maanviljelysdepartmentti julkaistessaan nämä numerot. Että nisua tuottavat maat ovat jälleen tulleet sodan jälkeen entiseen asemaansa nisun tuotannossa käy selville siitä tosiasiasta, että nämä 29 maata tuottivat keskimäärin 2,660,000,000 bushelia vuosittain ennen sotaa 1909—13.

"Nisusato Italiassa, Ranskassa, Saksassa ja Ala-Tonavan maissa, Venäjää lukuunottamatta, on tänä vuonna 26 pros. suurempi kuin v. 1924 ja vain 1 pros. pienempi kuin keskimäärin 1909—13."

Tämän lisäksi on laskettava Venäjän sato, mikä Neuvosto-Venäjän ulkomaakaupan toimiston lausunnon mukaan tulee lisäämään maasta vietävän viljan määrää kymmenkertaisesti v. 1924 määrään verrattuna.

Taas siis on amerikalainen farmari huonossa asemassa. "Saksien" täytyy avautua jälleen. Agraarikriisi, mikä alkaessaan 1924 kävi niin syväksi, että se synnytti lafollettelaisliikkeen, tulee taaskin pääpulmaksi amerikalaisessa taloudellisessa elämässä.

Tuleeko mikään niistä amerikalaisen imperialismin suunnitelmista, joista nykyään puhutaan, auttamaan farmaria? Mitä esimerkiksi on sanottava siitä suunnitelmasta, josta Sigrid Schultz puhuu Chicago Tribunessa Berliinistä lähettämässään tiedonannossa syysk. 22 p:nä, jossa sanotaan m.m. seuraavaa:

"Yhdistymissuunnitelmasta Amerikan, Englannin ja Saksan kesken, joka olisi niin laaja, että se käsittäisi poliittisen sopimuksen, keskustellaan parhaillaan Washingtonissa, Lontoossa ja Berliinissä, ilmotetaan luotettavista lähteistä. Jos se toteutetaan, ratkaisisi suunnitelma amerikalaisen farmarin pulman, joka syntyy siitä, että farmari koettaa saada raaka-aineitaan kaupaksi liikevoitolla, ja ratkaisisi se myös työttömyyspulman Englannissa ja Saksassa.

"Se vanha ajatus, että Amerika tuo raaka-aineitaan Europaan luotolla ja Europa maksaa sen jälkeen kun on saanut tuottamansa tavarat myydyiksi, on jälleen herätetty henkiin. Maailmankuulujen talousekspertien sanotaan olevan hahmottelemassa sopimusta taloudellisen yhteisyyden luomiseksi, minkä avulla amerikalainen raaka-aine, varsinkin farmarien tuotteet, vietäisiin Englantiin ja Saksaan. Näistä maista tuotaisiin sama arvomäärä kuin sisältyy amerikalaisten lähettämiin tuotteisiin tavaroita tullivapaasti Yhdysvaltoihin."

Puuttumatta niihin maailmanpoliittisiin pulmiin, mitä tähän suunnitelmaan sisältyy, on mielenkiintoista kysyä, otaksuen, että se voitaisiin panna käytäntöön, voisiko se parantaa amerikalaisen farmarin asemaa missään perusteellisemmassa mitassa.

Olemme pakotettuja tulemaan siihen johtopäätökseen, että se ei voisi.

Nykyään on enemmän nisua maailmassa kuin viime vuonna. Amerikalaisella farmarilla on sitä vähemmän. Tästä on se kiertämätön johtopäätös, että tehtäköön mitä "yhdistymissuunnitelmia" tahansa, ei amerikalainen nisu voi tuottaa enempää kuin markkinahintansa.

Amerikalaiselle farmarille jää vain kaksi mahdollisuutta: koettaa jumalan avulla taivuttaa kapitalistit antamaan hänelle velat anteeksi — tai tässä epäonnistuttuaan liittyä yhteen työväenluokan kanssa velkojensa kuittaamiseksi, työväenluokan kulutuskyvyn lisäämiseksi kohottamalla palkkoja ja muodostamalla työläisten ja farmareitten hallituksen.

Kun amerikalaiset farmarit eivät ole vielä viimeistä esitystä ottaneet vakavalta kannalta, saamme me tänä vuonna vielä nähdä niiden turvautuvan ensiksimainittuun keinoon epäonnistuakseen siinä, kuten niin monesti ennenkin ja että seurauksena oleva agraarikriisi tulee lopullisesti ajamaan farmarijoukot havaitsemaan kuinka apua ei tule kapitalismilta eikä jumalilta, mutta vallankumoukselliselta työväenluokalta.

Paul Deglane

Katkelma siirtomaasodasta

Kirj. Arvo Saarros

Paul Deglane astuu raskain, laahustavin askelin, täysissä kenttävarustuksissa eteenpäin. Heitä on kokonainen rykmentti. 35 kyrassierirykmentti Lyonista. Hän, Deglane, entinen silkkikutomatyöläinen on suorittamassa asevelvollisuuttaan "isänmaan" armeijassa. Täällä kuumassa Marokossa ovat "roistomaiset" riffit alkaneet kapinoida laillista hallitusta vastaan ja on täytynyt lähettää sotamiehet puolustamaan Ranskan oikeuksia. Tähän sotajoukkoon kuuluu 35 kyrassierirykmenttikin ja sen mukana Paul Deglane.

Aamulla olivat kapinoitsijat tehneet hyökkäyksen ja ranskalaisten asema on jo alkanut horjua. Kyrassierit saavat käskyn astua vastustamaan eteenpäin hyökkääviä riffejä. He ovat lähettäneet hevosensa pois, suojaan läheisen hietakummun taakse.

Jo aivan lähellä edessä kuuluu helvetillinen rätinä, jota säestää jykevämpi tykinlaukaus silloin tällöin.

Rykmentti komennetaan kaivamaan juoksuhautoja suojakseen.

Aurikon helottaa täydeltä terältään aivan kohtisuoraan sotilaiden niskaan ja päähän. Hiki valuu virtanaan ja he horjuvat väsymyksestä. Mutta kaivaa täytyy. Komentava upseeri — Deglane tuntee hänet, hän on sen tehtaan omistajan nuorin ja lurjusmaisin poika, jossa Paul oli työssä — ärjyy jalkaa polkien. Uupuneina, miltei puolikuolleina ovat kyrassierit, kun he saavat juoksuhaudat valmiiksi. Siinä samassa ovat riffit jo siirtäneetkin ketjunsa lähemmäksi ranskalaisia ja uhkaavat nyt aluetta, jossa kyrassierit ovat asettuneet asemiin.

Ratsastuksesta, marssista ja hautojen kaivamisesta puolikuoliaaksi nääntyneet kyrassierit saavat jälleen nousta. Tällä kertaa ryhtyäkseen taisteluun. Heidän sielussaan kuohuva viha rääkkääjiään kohtaan kääntyy nyt hyökkääviä riffejä vastaan.

Tätä on upseeristo ajanutkin takaa. Rääkätä miehet siihen tilaan, etteivät kykenisi enää ajattelemaan, vaan suinpäin syöksyisivät hyökkääjiä, muka vihollisiaan vastaan. Jälleen he ovat tässä katalassa aikeessaan onnistuneet, jopa yli odotustensa.

Helvetillinen rätinä ja pauke. Kuularuiskut, kiväärit, tykit ja näiden ammusten räjähtely, ne soivat korvia huumaavana ilmassa. Ranskalaisten tankit ryhtyvät hyökkäykseen pysäyttääkseen etenevät riffit. Samalla komennetaan myöskin kyrassierit syöksyyn.

Paul Deglanekin kömpii ylös taannoin kaivamastaan juoksuhaudasta. Hänen koko ruumiinsa on kuin hakattu, aivan puutunut ja kankea. Mutta ylös, ylös ja eteenpäin, kuuluu komennus. Sitä on toteltava. "Isänmaa kutsuu."

Hyökkäys on kamala. Ensin kuin hyökyaallon tavoin edenneet "kapinoitsijat" pysäytetään ja heidän kimppuunsa ryntää kokonaisena merenä hallituksen armeija-osasto. Ilmassa paukkuu ja vinkuu. Tuntuu palaneen käryä ja ellottavaa veren hajua. Ruudinsavu leijailee pilvenä tyynessä ilmassa. Kaiken yllä helottaa tropiikin polttava aurinko. "Kapinallisten" hyökkäyslinja murtuu. He alkavat peräytyä asemilleen. Hallituksen joukkojen hyökkäys on onnistunut ja heidät komennetaan ajamaan takaa pakenevia.

Hetkisen peräännyttyään jäivät pakenevat joukot uusiin asemiinsa ja ryhtyivät pysäyttämään takaa-ajajiansa. Onnistuvatkin siinä. Tällöin saavat hallituksen joukot kärsiä hetken taistelun jälkeen tuntuvan tappion.

Komennetaan perääntymiskäsky. Kaikki se, mitä on enää jälellä 35 kyrassierirykmentistä kokoontuu yhteen ja alkaa marssia takaisin kapinällisten kuulien vinkuessa heidän ympärillään ja osuenkin heihin haavoittaen ja surmaten monta.

Muiden mukana juostessaan tuntee Paul Deglane äkillistä kipua vasemmassa jalassaan ja olkapäässään. Hänen silmissään mustenee ja hän kaatuu maahan voimattomana, sotkeutuen toisten jalkoihin.

On tullut ilta. Aurinko on laskenut ja on aivan sysipimeää. Äskeiseltä taistelutantereella näkyy muutamia pieniä tulia vilahtelevan siellä täällä. Sanitäärit korjaavat haavoittuneita.

Voimattomana, kykenemättä liikkumaan, tai edes huutamaan, makaa Paul Deglane kentällä. Siitä löytävät hänet sanitäärit ja kuljettavat pois. Kipu jaloissa ja olkapäissä on hirvittävä, hän pyörtyy.

Eräänä päivänä, monta päivää edellisen jälkeen herää Paul Deglane sairaalassa. Hän katselee oudoksuen ympärilleen. Mitä tämä on? Missä hän oikein on? Miten tänne joutunut? Näin risteilevät äänettömät kysymykset hänen aivoissaan. Vasta kun hän aikoo kohottaa vasenta jalkaansa havaitsee hän siihen koskevan. Sama on laita käden, se ei nouse lainkaan. Hätääntyneenä hän kutsuu sairaanhoitajattaren, kysyäkseen häneltä syytä, miksi hän on täällä ja onko hän haavoittunut. Paljon on hänellä kysyttävää.

Sairaanhoitajatar, pieni, kärsivännäköinen, tumma nainen, tulee hänen luokseen huomattuaan hänen liikkuvan. Laskee viileän käden hänen otsalleen jääden seisomaan hänen vuoteensa viereen. Paul Deglane koettaa saada ääntä, kysyäkseen häneltä miten ja miksi.... Sairaahoitajatar tämän havaittuaan selittää hänelle muutamin varovaisin sanoin hänen tilansa. Kuultuaan jalkansa ja kätensä menettämisen, purskahtaa ennen voimakas ja uljas kyrassieri itkuun.

Mitä on hän enää. Ei mitään. Raajarikko, viheliäinen invaliidi, jolla ei ole muuta tulevaisuutta kuin ehkä kerjääminen kadunkulmissa. Sen on hän nähnyt olevan jo niin monen kotikaupunkinsa haavoittuneen sotilaan palkan "isänmaalta".

Hänen sielussaan risteilivät tuhannet ajatukset. Muistuu mieleen entinen koti, työläisasunto laitakaupungilla. Entinen työpaikka silkkikutomossa. Tulee mieleen hänen työtoverinsa Lisbeth, josta hän niin paljon piti. Mitä sanoo Lisbeth nyt? Vieläkö he saattavat kulkea käsi kädessä kaupungin ympäristössä sunnuntaisin. Ei. Nyt on kaikki mennyttä!

Monet viikot joutuu Paul Deglane lojumaan sairasvuoteella, kunnes hän kykenee puujalan avulla liikkumaan. Sitten hänet viedään kotimaahan. Sairaalassa maatessaan on hän kironnut sodan, militarismin. Mutta hänen mielessään on kypsynyt päätös tehdä kaiken voitavansa, kaiken riistosodan poistamiseksi ja valistaakseen kaikkia tovereitaan aatteessaan.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavie Avenune kulmasa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

V. AHON
Parturiliike, Pallohaali ja Tupakkakauppa sijaitsee 78 Lang St. Cobalt, Ont.

Tarmo ruokala
on paras paikka tyydyttää ruokahalunsa, sijaitsee samassa paikassa.
T. J. Carlstedt, omistaja.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

CANADASTA SUOMEEN
OSLON TAI KÖÖPENHAMINAN KAUTTA

Yhä lisääntyvän kannatuksen johdosta mikä meidän canadalaisen reittimme osaksi on tullut on yhtiö lisännyt seuraavan matkavuoron Halifaxista suoraan Skandinaaviaan.

Purjehdukset Halifaxista, N. S.
S. S. HELLIG OLAV, Joulukuun 5 p.
ALENNETUT KOLMANNEN LUOKAN edestakaisten matkain hinnat

Säästäkää $45.50 ja ostakaa edestakainen piletti Turkuun Hankoon, Helsinkiin tai Maarianhaminaan $183.00.
Erinomaiset mukavuudet kolmannessa luokassa. Hyttejä 2 ja 4 hengelle. Varatkaa hyttipaikka paikalliselta asiamieheltä niin aikaisin kuin mahdollista.
CANADASSA MAKSETTUJA PILETTEJÄ matkustusta varten Suomesta myydään kaikkialle Canadaan.
Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää paikallisen asiamiehen puoleen tai kirjoittakaa yhtiön Canadan Pääkonttoriin:

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
461 Main St. Winnipeg.Can. 51 Upper Water St., Halifax, Can.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICH J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

Vietä Joulu Suomessa

Joulu Suomessa. Tuleepa oikein juhlatunnelma sitä ajatellessa. Se että taaskin saa viettää joulun isän, äidin, sisarusten ja ystävien kanssa kotona, herättää eloon vanhat ihanat muistot. Tuntuu kuin kävisi harras kutsumus — KOTIIN. Niin kotiin. — Ja vanhojen siteiden solmiamiseksi ei ole parmpaa aikaa kuin

JOULU

Mitäpä kauemmin epäilisi kun joulunviettoon vanhassa maassa on niin mukava ja helppo päästä.

Äidin rakkain joululahja on pojan tai tyttären kotiin tulo.

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA
joka tänä vuonna järjestää
Suuren Jouluhuvimatkan Suomeen

Lähtö tapahtuu Halifaxista suoraan Göteporiin laivalla
DROTTNINGHOLM joulukuun 5 päivänä

Matkan johtaa henkilökohtaisesti PAUL GULIN, Ruotsin Amerikan Linjan Montrealin konttorin johtaja, joka seuraa koko jouluhuvimatkan Suomeen saakka.
Göteporiin saavuttua jatkavat Suomeen menijät matkaa viipymättä pikajunalla Tukholmaan, missä he nousevat Ruotsin Amerikan Linjan omaan ajanmukaiseen matkustajalaivaan BORGHOLMIIN, joka vie heidät heti Suomeen.

ERIKOINEN HALPA MATKA
Kolmannen luokan turistimatkalippu edestakaisin Halifaxista Suomeen ja Suomesta Halifaxiin maksaa yhteensä $186.00

CABIN LUOKAN LIPPU YHTÄÄNNE PÄIN:
Drottningholm-laivalla $172.50 —— Stockholm-laivalla $167,50
KOLMANNEN LUOKAN LIPPU YHTÄÄNNE:
Itäänpäin $110.50 ja Länteen päin $122.00.

Erikoisiin toimenpiteisiin on ryhdytty että tämä joulumatka tulisi todelliseksi huvimatkaksi. Suomalaista matkaseuraa, suomalaista musiikkia, suomalaista ruokaa, oikein jouluruokaakin — oikea suomalainen joulutunnelma koko matkalla.
HUOM.! Kaikki hankaluudet Suomeen matkustaessa mahdollisimman mukaan poistetut.
Joka haluaa lähteä aikaisemmin, hän voi päästä jo marraskuussa sillä
S. S. STOCKHOLM lähtee Halifaxista marraskuun 19 päivänä.
Matkusta tänä vuonne ja valitse Ruotsin Amerikan Linja.

Enempiä tietoja antaa, lipputilauksia ottaa vastaan sekä auttaa asioiden järjestämisessä Linjan lähin asiamies tai:

SWEDISH AMERICAN LINE
518 St. Catherine Street, West, Montreal, Que.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can.
ERICK J. KORTE, 188 Lorne St. Port Arthur, Ont.

Aikå on huono
SIKSI OLENKIN PUDOTTANUT PUKUJEN
HINNAT ALAS!
Siis Port Arthurin ja ympäristön suomalaiset tilatkaa pukunne minulta. Saatte ne huomattavasti halvemmalla kuin muualta.
— HUOM.! Ensiluokan työ. Sopivaisuus taataan.
VÄINÖ SAHL
281 Bay Street. — Ensiluokan räätäliliike. — Port Arthur, Ont.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

VOIDAAN TILATA SEURAAVIA KIRJOJA:

Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid.	$5.50
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen	.60
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid.	.55
Autokirja, oppikirja autoajureille ja korjaajille, kirj. Y. Weilin	2.00
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid.	1.00
Auringon poika, kiihkeästi kirjotettu romaani, kirj. Jack London	.85
Aapinen, lasten opettelukirja, sid.	.55
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne	1.25
Asvoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid.	1.00
Esikeerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid.	.50
Eliollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid.	.50
Englanninkielen Alkeiskirja, kirj. Hanna Andersin, sid.	1.25
Etelämeren Auringon Alla, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid.	1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen	2.65
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva	1.75
Englanninkielen Oppikirja ja Kielioppi, kirj. W. Oksanen, sid.	2.00
Hedelmien ja Marjanviljelys, kirj. B. W. Heikel, sid.	1.25
Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid.	.15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid.	2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid.	1.75
Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen	.10
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller	1.25
Kadotuksen Kansaa, kuvaus Lontoon Itäpäästä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Kolme Muskettisoturia, historiall. romaani, kirj. Alex Dumas, nid.	1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid.	.75
Kymmenen sokeaa johtajaa, kirj. Arthur M. Levis	.70
Kuun Laakso, romaani elämästä, kirj. Jack London, sid.	2.00
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid.	1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid.	6.00
Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila	1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid.	1.00
Kasvikeittokirja, nid.	.30
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid.	2.10
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London	1.25
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid.	.50
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Kopenen, sid.	1.00
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid.	.75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero	1.50
Kanojen hoito, kirj. Matti Järvi	.75
Keittokirja, kirj. Mina Wall. sid.	2.00
Lumikenttien lytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid.	1.25
Lastenkirja, lukukirja kouluihin ja kotiin, sid.	1.15
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid.	.50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid.	.85
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. T:ri Fr. Hevitz	.35
Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid.	1.50
Maailmanrakenne, käsitteleе maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid.	1.75
Mansaaren Tyttö, sotaromaani, kirj. Hall Caine, nid.	1.00
Mardin Eden, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid.	1.50
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid.	.50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid.	.50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid.	.50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid.	.50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid.	1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid.	1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid.	1.25
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid.	1.00
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid.	1.00
Naisvoimistelu, kuvitettu opas, kirj. Elli Björksten, nid.	1.00
Nainen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid.	1.50
Naamioimiskoulu, opas maskeeraukseen näyttämöllä, kirj. S. Juurioja, nid.	.75
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid.	.70
Peloponnesolais sota, kirj. Emel Hardh	1.85
Palkkatyö ja Pääoma, kirj. Karl Marx	.25
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid.	1.75
Pohjoinen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä, kirj. F. Engels, sid.	1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid.	.25
Pariisin Notre Dame, romaani, kirj. Victor Hugo, nid.	.75
Penikkatauti, kirj. Nikolai Lenin, nid.	.50
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari	.30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka	.25
Rikosromani Washingtonista, kirj. E. S., nid.	.15
Ranskan Kansalaissota, kirj. Karl Marx, nid.	.35
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen	1.25
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid.	.40
Seikkailuja Tibetissä, tutkimusmatkakertomus, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid.	2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid.	.75
Sosialidemokratia ja Sosialismi, kirj. K. W. Silverberg, nid.	.30
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid.	1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid.	.75
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Tanhuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa, hyvä vihkonen	.15
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid.	.60
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot, nid.	1.00
Tähtitiede, kirj. Simon Newcomb, sid.	1.50
Työmiehen Talousoppia, kirj. O. W. Kuusinen, nid.	.50
Työväen Urheiluliehden sidottuja vuosikertoja 1921, 22 ja 23	2.50
Terrorismi ja Kommunismi, kirj. Leon Trotsky, nid.	.50
Tuhlaajapoika, maailmankirjallisuus romaani, kirj. Hall Caine, nid.	1.00
Uusi Lääketiede, kirj. Louis Kuhne	2.25
Voimisteluohjelmia I, kirj. Arvo Vartia, nid.	1.00
Voimisteluohjelmia II, kirj. Arvo Vartia, nid.	1.00
Vaimo, jonka minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, sid.	2.50
Valkoinen Profetta, romani engl. siirtomaapolitiikasta, kirj. Hall Caine, sid.	2.50
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid.	1.00
Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid.	1.75
Yleinen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre. kirj. Th. H. Huxley, sid.	.50

Yllä olevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00. Kirjekuoria, kirjotuspaperia y.m. rihkamaa niinikään on saatavissa.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Leichnerin kasvomaaleja, 8 lajia yhdessä, hinta	$2.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	1.00
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Nenäkittiä	.40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi	.75

Tehkää tilaukset osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69, SUDBURY, ONT.

Toronton uutisia

Minne menette ensi lauantaina? Suomalaisen seuran haalillepa tietenkin, sillä siellä on taaskin sellainen näytelmä, joka on jokaisen ajattelevan ihmisen nähtävä. "Isäin pahat teot" panee väkisinkin ajattelemaan, mitä nykyisessä yhteiskunnassamme oikein on, ja onko siinä korjaamisen varaa. Siis, kaikki haalille, ja ajallaan. Kappale on kolmessa näytöksessä, joten lopuksi jää noin tunti aikaa tanssille, sillä kuliisien muutoksia ei ole. Orkesteri soittaa. Pääsymaksu 50 senttiä. Katso ilmotusta tästä numerosta.

Fort Williamin uutisia

Puolueosaston työkokouksessa, joka pidettiin 4 p. lokakuuta, päätettiin m.m. seuraavaa:

Uutena jäsenenä liittyi muuttokortilla Port Arthurin osastosta K. Nyberg.

Johtokuntaan valittiin Aino Ollikkala.

Päätettiin alkaa lasten pyhäkoulu sunnuntaina 11 p. tätä kuuta, joten toivottavaa olisi, että lasten vanhemmat lähettäisivät lapsensa kouluun.

Agitatsionitoimikuntaan valittiin L. Sevander ja K. Nyberg.

Valittiin 5-henkinen komitea metsätyöläisten järjestämisestä huolehtimaan. Valituksi tulivat: E. Perkiö, V. Lammi, K. Nyberg, A. Heikkinen ja K. Merikallio.

Suomalaisen Järjestön osaston kokous pidettiin myös 4 p. lokakuuta.

Uusia jäseniä liittyi: A. Perkiö, E. Perkiö, F. Lammi, V. Lammi, A. Ollikkala, L. Niemi ja I. Syrjä.

Päätettiin laittaa Pirttiin uudet uunit.

Näytelmäseuran johtajan palkka päätettiin pitää entisenä.

Valittiin näytelmäkomiteaan E. Heino, L. Niemi, O. Kela, K. Merikallio, I. Syrjä ja johtaja siihen päälimäiseksi.

Huvitoimikuntaan tuli valituksi L. Sevander ja K. Nyberg.

Eri paikkakunnilta

ROSE GROVE, ONT.

Sekatyöläisten syysjuhla. Täkäläisen osaston talolla oli toiminnan komitean hommaamat L. W. I. Union of Canadan syysjuhlat 4 p. okak. Juhlain meno alettiin yhteislaululla. Seurasi tervehdyspuhe, runoja, lauluja, kertomuksia y. m. Tilaisuuteen oli saapunut tovereita Kirkland Lakelta ja Cobaltistakin saakka. Nettotulot olivat $26.50 ja lähetetään ne järjestön päämajaan järjestämisrahaston kartuttamiseksi. — Korven Kaiku.

SALMON ARM, B. C.

Luonto on taasen syyspuvussaan. Lehdet kellastuvat ja yöt ovat kylmät. Tämäkin vuoden aika vielä olisi kaunista, mutta työläisiä rasittaa aina se ajatus, että miten sitä taasen pääsee talven yli.

Vaalit ne taasen ovat lähellä, mutta meille farmareille ja yleensä kaikille työläisille on se vallan saman tekevää, kumpi rahapuolue meitä kynii. Sillä joka tapauksessa me omistamaton luokka jäämme osattomiksi, niin kauan, kun meillä työläisillä ei ole omaa puoluetta, joka meidän etujamme valvoisi.

Elonkorjaajia on jo palannut takasin Canadan aroilta. Ilmain sanoivat olevan siellä jo kovin talvisia. Eivät työläiset liene suurestikaan lihoneet tämänkään vuoden suuresta sadosta, mutta kyllä viljakeinottelijain toimeentulo on taattu taasen seuraavaan satoon saakka.

Osaston asioita. Lokakuun 24 päivänä ei tule ilo eikä riemu puuttumaan Salmon Armin suomalaisella haalilla. Silloin Chasen toverit antavat siellä hauskan vierailunäytännön. Esittämänsä kappaleen nimeä en tiedä, mutta se kuullaan silloin, kun mennään kappaletta katsomaan. Chaselaiset ovat aina esittäneet kappaleensa hyvin, joten on varmaa, että tälläkin kerralla saadaan nauraa 50 sentin edestä. Tulkaa siis läheltä ja kaukaa, jos suinkin on siihen tilaisuutta. Näytelmän lisäksi esitetään tilaisuudessa vielä paljo muuta ohjelmaa, lopuksi on tanssia.

Samassa tilaisuudessa myydään naisten valmistamia käsitöitä. Niiden johdosta tahdonkin huomauttaa paikkakuntamme poikamiehiä, etteivät ostaisi talvitamineitaan nyt vielä, vaan säästäisivät ostonsa tuoksi sanotuksi illaksi. Silloin voitte myyjäisistä saada oikein kotitekoisia vaatteita, jonkalaisia ei olekaan porvarien kaupoista saatavana.

Hauskat syntymäpäiväkekkerit piti Frank Mäki. Nuoria oli kokoontunut suuri joukko tilaisuuteen. Mäki täytti silloin 21 vuotta, tullen siis äänestyskelpoiseksi. Tilaisuudessa piti tov. Sterling puheen, joka oli hauska ja samalla opettavainen. Hän selosti, kuinka tarpeellista on tietää, miten ja kenen hyväksi käyttää äänioikeuttaan. Olisi suotavaa, että nuoret vain useammin saisivat kuulla opettavia puheita. — Mary Mäki.

CONISTON, ONT.

Tapaturma työmaalla. Maanantain tämän kuun 6 päivän aamulla tapahtui täällä Mond Nickel Co:n uudella työmaalla sellainen ikävä tapaturma, josta voi olla kuolema seurauksena. Kun työt oli alotettu kello 7 aamulla, niin heti sen jälkeen putosi telineiltä 28 jalan korkeudelta muuan italialainen. Mies työskenteli mekanikkosakissa, ja oli ollut irrottamassa erästä hirttä. Hirttä irrottaessaan oli hän jotenkin menettänyt tasapainonsa, josta aiheutui putoaminen. Mutta onneksi onnettomuudessa, sattui hän putoamaan erääseen laatikkoon. Jos hän olisi pudonnut suoraan sementtipermantoon, olisi hän epäilemättä menettänyt henkensä heti.

Tajuttomassa tilassa vietiin hän sitten täällä työmaalla sijaitsevaan sairashuoneeseen, jossa yhtiön lääkäri antoi hänelle ensi avun. Sen jälkeen vietiin loukkaantunut Sudburyn sairashuoneeseen.

Tämän kirjottajalla ei ole tietoa siitä, miten vaikeasti hän loukkaantui, mutta ainakin toinen käsi meni poikki. Muuten ei näytä yhtiön lääkäri pitävän typerän kiirettä loukkaantuneita hoitamaan, koska hän nytkin tuli vasta tunnin kuluttua, kun oli saanut tapaturmasta tiedon. Mutta mitäpä hän välittää työläisen hengestä, kun toisia on astumassa tilalle heti, jos joku kuolee. Eikä täällä olevat työläisetkään näytä muusta välittävän kun kirkossa käynnistä, johon he kyllä rientävät monta kertaa viikossa.

Suomen uutisia

"LEIKKISOTA" KANNAKSELLA

Sotilasmanööverien takia vallitsee Kannaksella, etupäässä Kivennavan pitäjässä

täydellinen sotatila.

Kaikilta ihmisiltä, jotka vain hiukankin uskaltavat kotoansa lähteä, vaikkapa vain naapuritaloon, vaaditaan ehdottomasti henkilötodistus ja voi sitä, jolla ei sellaista satu mukana olemaan. Mutta ei siitäkään ole suurta apua, jos tuo vaadittu "tokumentti" onkin. Sillä niin pian kun sen antaa tarkastettavaksi, revitään se heti. Ja kun passin omistaja kysyy syytä moiseen menettelyyn niin kuuluu vastaus: hankkikaa uusi. Ikäänkuin sen uuden hankkiminen olisi maailman helpoin asia. Nimismies, joka näitä passeja antaa, on armollisesti valinnut asuinpaikakseen Raivolan. Tämä kylä on pitäjän reunassa ja siis kokonaan epäedullisessa paikassa suurimmalle osalle pitäjän asukkaista. Kun nyt kaikilta kivennapalaisilta revitään passit ja ilman sellaista taas ei saa, eikä kukaan uskallakaan olla, täytyy siis tehdä reissu Raivolaan. Ja niin laaja piiri kuin Kivennavan nimismiehen on, johtuu passin hakija joskus tekemään useamman kymmenen kilometrin matkan. Mutta se on välttämätön. Sillä sotaväki, joka täällä

leikkisodan puuhissa maleksii pitkin teitä ja — viljapeltoja,

ei katso olevansa turvattu, jos ei paikkakunnan asukkailla ole uusia passeja. Minkälainen rasitus tästä on paikkakunnan asukkaille, sen jokainen helposti arvaa. Lasketaanpa vain niille tuhansille passinhakijoille päiväpalkka, niin ei se ole mikään vähäinen asia. Eikä tätä uutta passimääräystä edeltäpäin ilmoitettu ihmisille, että olisivat välttyneet ikävyyksistä, joita moinen humpuuki tuottaa. Mutta "sotaliikkeiden" takia oli kai asia salassa pidettävä, että yllätyksellä saatiin paikkakunnan asukkaat suurempaan sekasortoon ja niinollen "sota" näyttämään luonnolliselta. No siltä se meistä kivennapalaisista näyttääkin.

Pankaapa vain, herrat "isänmaan" tukipylväät, samanlaista leikkisotaa toimeksi koko Suomessa samanlaisine passimääräyksineen. Me kivennapalaiset olisimme uteliaita tietämään

alistutapako muuallakin Suomessa näitä pirullisia määräyksiä noudattamaan.

Tosin ei sodasta kaikki joudu kärsimään. Päinvastoin. Muutamillehan siitä on suurta hyötyä. Sota-aikana kulasseista tulee miljonäärejä. Ja niin taitaa tulla tämän leikkisodan aikanakin. Sillä kivennapalaisten sielunpaimenella on jo ensimäinen miljoona hyvästi alussa. Tämä arvoisa paimen, tri J. A. Maunu, nylkee jokaisesta papintodistuksesta 2 markkaa. Kun nyt satoja passeja päivässä revitään (16. 8. revittiin Kivennavan Kirkonkylässä 290 passia) eikä uutta saa ilman paimenen antamaa todistusta, niin on helppo ymmärtää mikä tulolähde hänellä tästä on. Tr. Maunu onkin kirjoitellut muutamiin aikakauslehtiin näistä sota-ajan kulasseista. Ehkä hän nyt saa ainehistoa omista tuloistaan kokonaiseen teokseen. Ja kun tämä paimen on saanut jumaluusopin tohtorin arvon sielunhöyläämisessä, niin älköön kukaan olko epäuskoinen, vaan luottakoon vahvasti, että hän myöskin perusteellisesti höylää seurakuntalaistensa rahapusseja — sisäpuolelta.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussja, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .35
Nenäruiskuja, hinta .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun 50c ja $1.00
Selkäplaastaria .35
Rintaplaastaria .50
Munuaisplaastaria .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .50
Hiusöljyä, hinta .50
Hammastippoja, hinta .25
Hammaskittiä, hinta .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .50
Kamferttiöljyä, hinta .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .50
Kummiplaastaria .25
Kolmenlaisia tippoja .50
Luulinjamenttia .50
Nervin tippoja .50
Parranajosaippuoita .50
Päänkivistyspulveria .50
Pikiöljyä .50
Puunöljyä .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta 50c ja $.100
Prinssintippoja .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .50
Silmävettä .60
Silmäsalvaa .50
Suu- ja hammasvettä .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

PORT ARTHUR, Ont.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

Asianajotoimisto
Valmistetaan
laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia.
J. JARVIS
Box 1181. Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken Lorne Farmari Yhdistyksen kokoukset ensimäinen sunnuntai kuussa Beaver Laken Haalilla, alkaen kello 1 päivällä. Kirjevaihtoosote: Beaver L. L. F. Yhd. Nairn Centre, Box 60, Ont.

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön sihteerin osoite on: A. Hautamäki, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen K. P. Suomalaisen osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai kello 2 päivällä.— Kirjeenvaihto-osote P. O. Box 92, Creighton Mine, Ont.

K.P.S.J. Coteau Hillin osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Sawyer, P. O., Sask., Canada.

Dunblanen suomalaisen järjestön osasto, Box 13, Dunblane, Sask.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin K. P. S. os. työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvahto-osote: K.P.S. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Fort Francesin Kommunistipuolueen suomalaisen kielijärjestön osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Emil Soderholm, Fort Frances, Box 804, Ont., Can.

K. P. S. J. 2:sen piirin Piiritoimikunnan sihteerin osote on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Larder Lake C. K. P. Suomalaisen osaston osote on: Box 10, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Long Laken K.P.S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: Wm. Marttinen, Box 237 Copper Cliff, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto-osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

K. P. S. J. Nummolan osaston osote on Box 29, Shaunavan, Sask.

Nummolan osaston osote on: C. K. P. S. J. osasto, Box 29, Shaunavon, Sask.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

K. P. S. J. North Branchin osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur, Ont.

C. K. P. S. J. Pottsvillen osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j.pp. Osote: C. K. P. S. J. Pottsvillen osasto, Porcupine, Ont.

Pohjois-Ontarion piiritoimikunnan sihteerin osote on: Box 297, Timmins, Ont.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla, omalla talolla 316 Bay St., sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan kokous on joka kuukauden ensimäinen tiistai P. Arthurin haalissa, 816 Bay St., kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on samaan paikkaan.

Rosegroven suom. K. P. osaston kokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 1 j. pp. Kirjevaihto-osote: Hilja Hiltunen, Rosegrove, P. O. Ont.

Sault Ste. Marien K. P. S. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukshet toisina alkaen kello 8 i. p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

C. K. Sudburyn suomalaisen osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan osasto, osote: Sointula, B. C. Työkokoukset kuukauden 1 ja 3 sunnuntai kello 1. Ohjelmakokoukset samoina päivinä kello 8 i.p.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöör.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

K. S. J:n Toronton Osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Can. Työläisp. Vancouverin suomal. osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs keskiviikko 7.30 j.pp. 2605 Pender St. E.

K. P. S. J. Wanupin osaston kuukausikokoukset, pidetään joka kuukauden 3:mas sunnuntai klo 2 j.pp. Postiosote: Quartz, Ont.

K. P. S. J. Websters Cornersin osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuukaudessa kello 7.30 Ilalla. Kirjevaihto-osote on K. Kukkola Websters Corners, B. C.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön Keskusviraston ja Näyttämöliiton osote on: Finnish Federation 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan toimisto osotteet ovat:
Ontarion piirin sihteeri E. Kuusela, 273 Richmond St., W., Toronto 2, Ont.
Kalle Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.
V. Valo, P. O. Box 421, Timmins, Ont.

Työläiset: Järjestykää paremplen elinehtojen saavuttamiseksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Toinen Kansainvälinen ja kansallisuuskysymys

Äskettäin päättyneessä II Internatsionalen kongressissa muodostui kysymys heikkojen kansojen imperialistisesta sorrosta hyvin kireäksi. Siitä huolimatta, että menshevististen puolueiden edustajat kaikilla keinoilla yrittivät välttää ja kierellä heille epämieluisten kysymysten esille ottamista kongressissa, olivat he kuitenkin pakotetut, häpeän puna poskillaan, mainitsemaan vallankumouksellisista tapahtumista Kiinassa, Marokon sodasta, y.m.s. heitä kalvavista kysymyksistä.

Kongressin päiväjärjestykseen ei oltu otettu kansallisuus- eikä siirtomaakysymyksiä. Mutta, kun tehtiin laajempi selostus yleismaailmallisesta tilanteesta, ei voitu välttää vastaamista «kirottuihin» kysymyksiin sorretuista kansoista.

Toinen Internatsionale, porvarillisten hallituksien palkkarenki, ei kovinkaan paljon kursaile eri kansojen kanssa, ei ainakaan enempää, kuin sen imperialistiset isännätkään. Sen teoria ei ole kovinkaan monimutkainen ja helpottaa se suuresti kapitalisteja kuinka julkeassa rosvouksessa tahansa. Toisen Internatsionalen riveissä ei ole juuri ollenkaan siirtomaakansojen edustajia ja tämä seikka suuresti helpottaa sen työtä kapitalistien etujen hyväksi, sillä tällöin ei sitä sisältä päin, omasta keskuudesta kukaan moiti.

II Internatsionalen teoria siirtomaakysymyksessä on kohtisuorasti päinvastainen III Internatsionalen teorialle. Me julistamme, että siirtomaakansojen tulee käydä säälimätöntä taistelua kaikkia sortajiaan vastaan imperialistisesta leiristä; meille muodostaa heidän kansallinen liikkeensä liittolaisen, joka auttaa meitä vanhan kapitalistisen maailman perusteiden murtamisessa. Me ilolla tervehdimme jokaista sorrettujen kansojen vallankumouksellista yritystä, autamme heitä joukkojen järjestämisessä ja pyrimme nostattamaan heidän kulttuurista tasoaan, tietäen, että siten lähennämme sosialismin tuloa.

Internatsionale seisoo tässä kysymyksessä porvarillisella kannalla. Se pitää imperialistien isäntävaltaa muissa maissa hyväntekeväisyytenä ja armona. Kapitalistit heidän mielestään levittävät sivistystä jälelle jääneissä maissa ja harjottavat kasvatustyötä joukkojen keskuudessa, jotka eivät kykene itsenäisesti tulemaan toimeen ja tarvitsevat kapitalistisia holhoojia. Siirtomaiden alkuasukkaiden kansallisvallankumouksellista liikettä he pitävät kielteisenä ilmiönä ja ovat valmiit töitottamaan siitä kommunistien ilkityönä. He syyttävät meitä siitä, että me pyrimme provosoimaan sodan Idän ja Lännen välillä ja väittävät Neuvosto-Venäjän olevan kaikkein sotakiihkoisimman maan.

Ei ole ollenkaan vaikeaa selittää, mistä II Internatsionalen tällainen kanta siirtomaiden kansoihin nähden johtuu. Se johtuu siitä, että sen johtajat kaikessa puoltavat ja ajavat takaa hyvin palkattujen työläisten kermakerrosten etuja. Tämä osa työläisistä on osallinen siitä voitosta, jonka kapitalistit saavat sorrettujen kansojen riistosta. Riittää, kun mainitsemme, että ulkolaisten siirtomaissa omistamat tehtaat tuottavat voittoa sadasta kahdeksaan sataan prosenttiin isännilleen. Nämä huimat voitot saadaan mitä raaimmasta alkuasukkaiden työn riistosta, jotka saavat puskea isäntiensä hyväksi 14—16-tuntisia ja vieläpä pidempiäkin työpäiviä.

Tämän takia syyttävätkin II Internatsionalen johtajat Idän vallankumouksellisia natsionalismista, kehottaen heitä samalla alistumaan ulkolaisten isäntiensä valtikan alle ja suostuen ainoastaan jonkun verran löyhdyttämään sortovaltaa. Kansallisuuskysymyksen käsittely lykättiin kongressissa seuraavaan kongressiin, s.o. noin kahdeksi—kolmeksi vuodeksi.

Nykyään on käynnissä valtava liike Kiinassa, missä englantilaiset ja japanilaiset ampuivat joukottain kiinalaisia työläisiä; Marokossa riffien kansa vuodattaa vertaan taistelussa Ranskan ja Espanjan imperialismia vastaan, joka pyrkii riistämään riffeiltä heidän itsenäisyytensä ja alistamaan heidät orjikseen; Syyriassa mitä verisimmin tukahdutetaan arabialaisen drusein heimon kapinaa, joka nousi Ranskan miehitysjoukkoja vastaan; Britannia on valtaamassa osaa Turkista, pyrkien pääsemään käsiksi Mossulin naftaan, j.n.e. Yleensä voidaan sanoa, että kapitalistit hyökkäävät täydellä rintamalla ja II Internatsionale tukee tätä hyökkäystä.

Samalla tavalla perääntyy myös Amsterdamin ammatti-internatsionale, jota II Internatsionale johtaa. Lakossa olevien kiinalaisten työläisten pyyntöön saada rahallista avustusta lakon jatkamiseksi, vastattiin II Internatsionalesta, että «me emme voi teitä auttaa rahallisesti, kun emme tiedä, mitä Kiinassa on tekeillä». Koko maailma tietää ja tuntee Kiinan tapahtumat, mutta keltainen Internatsionale tekeytyy sokeaksi ja kuuroksi, ettei sen vaan tarvitsisi millään tavalla nousta isäntiään — kapitalisteja vastaan.

Tällä tavalla auttaa II Internatsionale heikkojen kansojen orjuuttamista. Tämä kävi selvästi ilmi Marseillessa äskettäin pidetyssä kongressissa. Ja tätä ei sille koskaan tule anteeksi antamaan ihmiskunnan enemmistö, joka on imperialismin rautakoron alla.

Huutava kurjuus Virossa

Työläisten asema äärimäisen kurja — Puolet budjetista armeijalle ja ohranoille — Työläiset eivät kannata sosialidemokraatteja

Erään ruotsalaisen porvarillisen sanomalehden kirjeenvaihtaja on haastatellut Viron sosialidemokraattisen puolueen johtaja Martnaa, joka on tälle kertonut seuraavaa:

Täällä Virossa on oikeastaan kolme sosialistista puoluetta: sosialidemokraattien, riippumattomien ja kommunistien. Meillä on parlamentissa kolmekymmentä paikkaa sadasta. Sosialidemokraateilla on viisitoista. Että me emme ole ehtineet pitemmälle, se johtuu siitä, että ammattiyhdistysliike on niin heikkoa.

Työolot Virossa ovat tällä hetkellä erittäin huonot. Palkat ovat nykyisin 40 prosenttia huonommat, kuin v. 1924 ja silloinkin ne olivat kaikkea muuta kuin korkeat. Huomattava työttömyys vallitsee myös. Ennen suuntasi virolainen teollisuus vientinsä Venäjälle, mutta sitten, kun tämä vienti on tullut estetyksi, on — ei vähemmän kuin 20,000 työläistä tullut työttömäksi teollisuudessa ja tämä merkitsee paljon maassa, jossa koko teollisuusväestö nousee noin 50,000 seudulle. Mutta eivät ainoastaan palkat, vaan myös työehdot, ovat tulleet huonommiksi. Työläiset ovat tulleet välinpitämättömiksi ammatillisille järjestöille ja maalaisväestökin on tullut alttiiksi kommunistien opeille. Työläiset näkevät teollisuuden huonontuneeseen tilaan olevan syynä maan vapauttamisen Venäjästä ja kuvittelevat, että yhtyminen jälleen nykyiseen bolshevikimaahan olisi johtava parannukseen. Tämä ajatus selittää jossakin määrässä kommunistien voittoa.

Asuntosuhteet ovat kurjat meidän maassamme ja ennen muuta sen pääkaupungissa. Useimmat perheet asuvat yhdessä ainoassa huoneessa, jossa he sekä nukkuvat että laittavat ruokansa.

— Onko tämä tulkittava siten, ettei sosialidemokratialla ole juuria teollisuustyöläisten joukossa.

— Kyllä. Teollisuustyöläiset eivät ole meidän turkijoitamme. Useimmat valitsijat ovat pikkutalonpoikien ja maaseudun omistamattomien joukosta.

Kolmasosa budjetista menee sotilasvarustuksiin ja, jos lasketaan sen lisäksi menot poliisille ja muille järjestysmahdeille, niin on puoli budjettia käytetty. Siitä ei riitä paljoa kulttuuritarkotuksiin.

Kas tässä Viron sos.-dem. johtajan omasta suusta tullut lausunto siitä, mitä todellisuudessa on se «demokratia», jota sosialidemokraatitkin ovat olleet mukana pyöveliporvariston kanssa puoltamassa silloin, kun työläiset ovat koettaneet ottaa vallan käsiinsä ja vapautua riistäjäinsä ikeestä.

Kun työläisiä teilataan sadottain, kun palkat ovat 40 pros. tsaarinaikaisia alemmat ja kun puolet valtion vuosivaroista menee ohrana- ja sotalaitokseen, niin eipä todella ole ihme, jos «maalaisväestökin on tullut alttiiksi kommunismin opeille», eikä teollisuustyöväestö anna lainkaan kannatustaan sosialidemokraateille.

"Konna on konna"

Kun Suomen presidentti Relander kesällä kävi Ruotsin kuninkaan ja porvariston vieraana Tukholmassa, lausuivat Ruotsin vallankumoukselliset työläiset ja sanomalehdistö lahtarimaan päämiehelle suoria sanoja, huomauttaen, että Suomen terroriporvariston edustajaa ei Ruotsin työtätekevä kansa tahdo pitää vieraanaan.

Näiden totuuden sanojen johdosta Ruotsin Kommunistipuolueen äänenkannattaja «Politiken» sai muutamia painokanteita.

Viimeisin ja pitkän aikaa Relanderin matkan jälkeen nostettu syyte on annettu «Konna on konna»-nimisen kirjotuksen johdosta.

Syytteen johdosta huomauttaa lehti, että kirjotuksessa esitettiin vain tosiasioita, ja jatkaa:

«Eikä meillä ole edelleenkään mitään peruutettavana. Mitä olemme sanoneet, on sanottava yhä uudelleen ja uudelleen Suomen barbaarihallituksesta ja sen edustajasta. Heidän tekonsa eivät siedä päivän valoa, heidän mielipaikkansa on hämärä ja pimeys. Ja nyt ovat he saaneet täysin valtaansa Ruotsin sosialidemokraattisen hallituksen. Pääministeri on ylistänyt suomalaisia suojeluskuntalaisia, hallitus on ryöminyt tomussa presidentti Relanderin edessä ja ulkoministeri Unden on lausunut mielihyvänsä käyntinsä johdosta maassa, jossa työväenpyövelit ovat vallitsevana luokkana.» Ja lehti jatkaa edelleen: «Suomen lähettiläs Tukholmassa on kaikesta päättäen siirtynyt asumaan Ruotsin ulkoministeriöön. Noudattaen vain orjamaisesti hänen toiveitaan, kun jälleen nostetaan kanne Valko-Suomen mielihyväksi. Ruotsin sosialidemokraattinen hallitus kulkee valkosuomalaisten asialla avoimesti ja tietoisesti. Se ei siedä, että lainkaan kritikoidaan maata, minkä pyövelihallinnan kanssa se on luonut yhteisymmärryksen ja keskinäisen politiikan. Se ei tahdo, että Ruotsin työläiset sanovat suoraan ajatuksensa valkosuomalaisten murhista ja väkivallasta. Mutta hallituksen kanteet eivät voi koskaan estää «Politikenia» yhä uudelleen toteamasta sitä, minkä se jo on tehnyt.»

Saksan Kommunistipuolueen toimintaohjelman muutos

Äskettäin mainitsimme lehdessämme Kolmannen Kansainvälisen tp. k:n Saksan Kommunistipuolueelle lähettämästä kirjeestä, missä arvosteltiin Fischer-Maslov-ryhmää ja annettiin puolueelle ohjeita. Tällöin jo tuli kirjeen sisältö pääkohdissaan selostettua. Mutta, kun Saksan Kommunistipuolue on Kominternin puolueista Venäjän Kommunistipuolueen jälkeen suurin, on meille tärkeää saada lähempi selvyys niistä ristiriidoista, joita mainitussa puolueessa oli syntynyt. Tämän selvyyden tarjoaa se kirje, minkä Komintern lähetti Saksan Kommunistipuolueelle, ja missä kirjeessä esitetyt periaatteet Saksan Kommunistipuolue kokonaisuudessaan hyväksyi. Lyhennellen suomennettuna kirje kuuluu:

Saksan Kommunistipuolueen johdon kanssa keskusteltiin Kominternin toimeenpanevan komitean taholta jo laajennetun toimeenpanevan komitean istunnon aikana viime maalis—huhtikuulla perinpohjaisesti niistä kysymyksistä, joissa Saksan puolueen taholta oli olemassa virheitä, ja joita pidettiin Saksan puolueelle tärkeimpinä. Pääkysymyksenä on: puolueen värväystoiminnan voimistuttaminen, joukkojen ja varsinkin sosialidemokraattisten työläisjoukkojen valtaaminen. Tämän lisäksi tulevat muut tehtävät, kuten: työ ammattiliitoissa, puolue-elämän normalisoiminen, keskusteluvapaus, puolueen sisäinen demokratia, toimitsijain asettaminen valinnan perusteella, uusien toimitsijavoimien mukaanvetäminen ja Kominternia vastaan käydyn salaisen taistelun lopettaminen (n.k. itsenäisten valtuutettujen — emissaarien — lähettäminen toisiin puolueisiin).

Saksan puolueen kymmenennen puoluekokouksen edellä, mikä pidettiin Berliinissä heinäkuun puolivälissä, neuvottelivat Kominternin toimeenpanevan komitean edustajat vielä kerran Saksan puolueen kanssa. Näissä neuvotteluissa viitattiin **ensinnäkin** siihen, että Ruth Fischerin-Maslovin ryhmässä on havaittavissa oikeistolaisia syrjäpyrkimyksiä, liian parlamenttaarista kannanottoa; **toiseksi** päätettiin tositeossa saada aikaan muutos ammattiliittokysymyksessä, ja sitä varten valita puoluekokouksessa tavallista vahvempi, työkykyinen ammattiliittojaosto ja antaa uudelle puoluejohdolle vastaavanlaiset tehtävät; **kolmanneksi** vaativat toimeenpanevan komitean edustajat, että keskuskomiteaan kiinnitetään uusia johtavia voimia, varsinkin ammatillista liikettä tuntevia ja niiden mukana joitain oppositsionissa olevia tovereitakin. Ei suinkaan siksi, että tahdottaisiin työntää puoluetta oikealle päin, vaan horjuvien jäsenien saattamiseksi kiinteämpään yhteyteen puolueen kanssa.

Puoluekokouksessa jäivät nämä päätökset suurimmaksi osaksi läpiviemättä. Ruth Fischerin ryhmä ei ainoastaan saboteerannut päätöksiä, vaan vieläpä kohteli toimeenpanevan komitean edustajistoa sillä tavalla, että se oli pakotettu tämän johdosta antamaan erikoisen lausunnon. Puoluekokouksen loppupuolella hyväksyttiin Scholemin-Rosenbergin johtaman vasemmistolaisryhmän liittoutumistarjous Kominternin toimeenp. komiteaa vastaan. Tämä oli periaatteettomasti tehty, koska puoluekokouksessa **poliittisesti** pidettiin yllä taistelua äärimäisvasemmistolaisuutta vastaan. Samasta syystä syntyi konflikti Saksan puolueen ja Nuoriso-internatsionalen välillä.

Seurauksena oli vaikea kriisi. Ensimäinen Saksan puolueen lähetystö, joka saapui Moskovaan sellaisilla ohjeilla, että Kominternin tp. k:n ei ole hyväksyttävä edustajiensa kantaa, oli kiivaan keskustelun jälkeen pakotettu tunnustamaan, että tp. k. on oikeassa. Lähetystö antoi selityksen, jossa myönsi oikeaksi tp. k:n kritiikin, samoin tp. k:n edustajiston esiintymisen Saksan puolueen puoluekokouksessa ja Nuoriso-internatsionalen poliittisen linjan.

Saksan lähetystön toivomuksesta päätettiin kutsua Saksasta laajempi lähetystö. Sen saapumista Ruth Fischer kaikin tavoin hidastutti. Tämä lähetystö jakaantui kahteen ryhmään. Ruth Fischer taisteli aluksi tp. k:n kritiikkiä vastaan, mutta pitkän keskustelun jälkeen oli lopulta pakotettu myöntämään se oikeaksi. Siinä lyhyesti ne pääasiat, joiden pohjalla tämä kirje syntyi. Tämän lisäksi esitetään kirjeessä pääasiallisesti seuraavaa:

1. Yleinen asema

Kansainvälistä asemaa voidaan pitää sangen kriitillisenä. Huolimatta suhteellisesta vakiintumisesta Keski-Europan maissa, vallitsee nykyaikaisen kapitalismin vastakohtien välillä mitä suurin jännitys. Neuvosto-Venäjän nopea nousu; Englannin luisuminen alaspäin; punaisen kansainvälisen yhteisrintaman menestys; vapautustaisteluiden kärjistyminen siirto- ja puoli-siirtomaissa; toiselta puolen imperialistien voimien keskittäminen Neuvostoliittoa vastaan — kaikki nämä seikat puhuvat yleisen aseman kärjistymisestä.

Saksa orienteeraa itseään länttä kohti. Sen seikan synnyttämä mieliala saa aikaan vastakaikua vähimmin luokkatietoisen proletariaatinkin keskuudessa. Työväestössä on havaittavissa kahdenlainen prosessi: toisaalta uusia myötätunnon osotuksia Neuvostoliittoa kohtaan (työväenlähetystöt) ja sosialidemokraattisten työläisten lähentymistä kommunismiin; toisaalta "Moskovanvastaisten" pyrkimysten lisääntyminen Saksan sos.-dem. puolueen vanhoillisimpien ja turmeltuneimpien ainesten keskuudessa. Nämä molemmat prosessit ovat luonteeltaan kansainvälisiä ja senvuoksi varsin tärkeitä.

Sen jälkeen, kun vasemmisto otti johdon käsiinsä Saksan puolueessa, on ollut monia vaikeuttavia asianhaaroja: Lokakuun tappio, kuusi kuukautta kestänyt puolueen maan alla olo, MacDonaldin hallitus, vasemmistovaalit Ranskassa, Dawesin sopimus ja sitä seuranneet harhakuvitelmat laajoissa työläiskerroksissa. Kuitenkaan eivät puolueen kärsimät, osaksi pakolliset tappiot olisi olleet niin suuria, jos puolueen johtaja-aines ei olisi tehnyt mainittuja raskaita virheitä.

Puolueen johtoryhmä ei ole millään tavalla osannut oikein suhtautua työväestössä vallitseviin uusiin virtauksiin. Puolueen jäsenluku, edullisesta yleisestä asemasta huolimatta on pysynyt parhaassa tapauksessa samana; ammattiliitoissa mennään taaksepäin; vaaleissa kärsitään suuria tappioita; puoluejohto ei osaa voittaa puolelleen sos.-dem. ja puolueettomia työläisiä.

Ruth Fischerin-Maslovin ryhmä ei ole osannut tarmokkaasti taistella "ultravasemmistolaisia", itse asiassa antikommunistisia virtauksia vastaan, vaan on niitä tukenutkin ja siten esittänyt kaksinaista osaa kansainvälisissä kysymyksissä.

2. Ammattiliittotyö, Komintern ja puoluejohdon johtoryhmät

Nykyinen vasemmistolainen puoluejohto tuli valtaan Frankfurtin puoluekokouksessa v. 1924 saatuaan silloin täydellisen voiton oikeistolaisesta. Ruth Fischerin-Maslovin ryhmä vastusti vain heikosti äärimäisvasemmistolaisia aineksia, jotka halveksivat työtä reformistisissa ammattiliitoissa. Kominternin ohjauksia ja selviä päätöksiä tässä suhteessa vietiin varsin puutteellisesti läpi. Kominternin tp. k:n salainen sähkösanoma Frankfurtin puoluekokoukselle lähetettiin kiertokirjeenä piirisihteereille tarkotuksella nostaa heidät tp. k:ta vastaan. Tällainen toiminta jatkui Saksan puoluejohdon taholta aina Kominternin 5 kongressiin saakka.

5 maailmankongressi asetti ensi kerran kysymyksen kansainvälisestä ammatillisesta yhteisrintamasta päiväjärjestykseen. Tämän tunnuksen läpiviemistä pidettiin ensimäisenä päämääränä työväenluokan enemmistön valtaamiseksi. Ruth Fischerin johdolla taisteli Saksan edustajisto 5 kongressissa tp. k:n ehdotusta vastaan. Salaisesti viittailtiin siihen, että taistelu kansainvälisen ammatillisen eheyden puolesta olisi muka vain "shakkiveto Venäjän ulkopolitiikan taholta", yritys lähestyä sosialidemokraattista MacDonaldin hallitusta. Vasta pitkän keskustelun jälkeen saatiin Saksan edustajisto vakuutetuksi siitä, että se oli tyyten väärässä. Mutta siitä huolimatta jäi Saksan puoluejohdon työ tällä alalla puutteelliseksi. Todellinen valistustyö ja puoluejäsenten kasvattaminen meidän ammattiliittopolitiikkamme oikein ymmärtämiseen jäi suorittamatta.

Tulokset ovat näkyvissä. V. 1922 oli oppositsionille Saksan ammattiliittojen kongressissa 88 edustajaa. Tämän vuoden kongressissa oli niitä ainoastaan 2. Meidän vaikutuksemme on ei ainoastaan lukumääränsä puolesta, vaan myös organisatoorisessa suhteessa mennyt huikeasti alaspäin. Puolueen johto ei ole osannut käyttää hyväkseen laajoissa työväenjoukoissa vallinneita virtauksia voimiensa vahvistamiseksi juuri ammattiliitoissa.

Ruth Fischerin ryhmä on kevytmielisesti hajoittanut aikaisemmin puoluejohdon yhteydessä olleen ammatillisen jaoston. Syynä ammattiliittotyön laiminlyömiseen on se, ettei puolueen johtavalla ryhmällä ole ollut kyllin uskoa joukkojen poliittiseen voimaan ja aktiivisuuteen, olkootpa kysymyksessä sitten oman puolueen jäsenet tai koko työväenluokka. Tämä pessimismi kuvastuu erinomaisen selvästi monissa Ruth Fischerin lausunnoissa. Mutta oikean johdon tehtävänä aivan päinvastoin on puolueen luottamuksen vahvistaminen puolueen omiin ja koko työväenluokan terveisiin voimiin. Johdon tulee herättää joukkojen taisteluhenkeä, nostaa niissä eloon tietoisuus niiden alati kasvavista voimista.

3. Suhtautuminen Kommunistiseen Internationaliin

Poliittisen tilanteen muuttuminen, Saksan porvariston lopullinen siirtyminen länsimaiseen orienteeraukseen, huippuunsa noussut Neuvosto-Venäjää vastaan kohdistuva kiihotus sosialidemokraattien keskuudessa tekevät nykyään bolshevistivastaisten syrjäpyrkimysten vaaran Saksan Kommunistipuolueen riveissä suuremmaksi kuin koskaan ennen. Äärimäisvasemmistolaisella Scholemin, Rosenbergin ja Katzin ryhmällä, joka syyttää Kominternia ja sen tärkeimpiä puolueita "opportunismista", ei ole mitään yhteistä leniniläisyyden kanssa. Sen suhde Kominterniin, kuten myös Saksan vallankumouksen kysymyksiin, on luonteeltaan bolshevismin vastaista. Mutta tällaisia vaarallisia, olemukseltaan sos.-dem. pyrintöjä ei ole ainoastaan virallisella ultra-vasemmistolaisryhmällä, vaan tavataan niitä myös johtavissa Moslovin-Ruth Fischerin ryhmän henkilöissä. Varsinkin Maslovin viimeiset kirjalliset tuotteet sisältävät vaarallisia hyökkäyksiä leniniläisyyden perusteita ja koko nykyistä Kominternin politiikkaa vastaan. Kirjassaan "v. 1917 kaksi vallankumousta" tekee Maslov peitettyjä hyökkäyksiä Leniniä vastaan. Tp. k. selittää päättävästi koko Kominternin edessä, ettei tällaisia hyökkäyksiä Leniniä ja leniniläisyyttä vastaan voida millään hinnalla kärsiä. Maslov koettaa tyrkyttää jotakin ominaista "puhdasta" länsimaista kommunismia. Se vastaa tarkoin sellaisten luopioiden kuin Paul Levin, Frossardin, Höglundin ja kaikkien muiden leniniläisyyden vihollisten kantaa. Hyökkäystensä lähtökohdaksi ottaa Maslov Kominternin 3 kongressin, missä Lenin muka erehtyi Saksan kommunistipuolueeseen nähden.

3 kongressi pidettiin hetkellä, joka oli käännekohtana proletariaatin kansainvälisessä vallankumouksessa. Silloin siirryttiin sodan jälkivuosina (1919—1920) vallinneesta myrskyisestä vallankumouksellisesta nousukaudesta uuteen ajanjaksoon, jonka kuluessa vallankumouksen vauhti hidastuu. Tätä on kestänyt v:sta 1921 vuoteen 1925, ja jatkuu se edelleenkin. Tämän maailmantilanteen uudelleen arvioinnista veti 3 kongressi Leninin johdolla uudet johtopäätökset kommunististen puolueiden taktiikalle.

1 ja 2 maailmankongressi oli vain yleisin piirtein määritellyt Kominternin strategian ja taktiikan. 3 kongressi määritteli kommunististen puolueiden konkreettisen politiikan nykyisenä ylimenokautena kahden vallankumouksen välillä. Se asetti politiikkamme keskipisteeksi tunnuslauseen: "Joukkojen luo", t.s. työväenluokan enemmistön valtaamiseen meidän puolellemme. Ja siten se pani alun bolshevistiselle yhteisrintamataktiikalle, joka muodostaa meidän nykyisen politiikkamme keskipisteen.

Joka Maslovin lailla kieltää tämän tärkeimmän käänteen meidän politiikassamme, joka yrittää sitä leimata "heilahdukseksi oikealle", joka pilkkaa sitä peräänantamisena trotskilaisuudelle tai luopio Leville, hän **ei käsitä Kominternin perusteita.** Tämän vuoksi onkin Maslovin ryhmän suhde Kominterniin 3 kongressista lähtien väärä ja epäbolshevistinen. Jenan puoluekokouksessa taisteli tämä ryhmä Leninin ja tp. k:n kantaa vastaan. Myös Frankfurtin puoluekokouksessa taisteli tämä ryhmä Kominternia vastaan (ammattiliittokysymyksessä, puoluejohdon kokoonpanoa koskevassa, y. m. kysymyksissä). Viime vuoden kuluessa lähetti Ruth Fischer vastoin Kominternin tahtoa useita lähettiläitä Kominternin eri jaostoihin. Tällaisen toiminnan tarkotuksena oli fraktioteitä, ryhmäkeinoin, muuttaa tp. k:n taktiikkaa. Tuloksena oli, että Saksan puolue joutui veljespuolueiden keskuudessa huonoon huutoon ja vieraantui niistä. Varsinkin karkeina ilmenivät tällaiset Saksan puoluejohdon pyrkimykset viimeisessä puoluekokouksessa. Huolimatta annetuista lupauksista, hylättiin tp. k:n ehdotukset ammattiliittokysymyksessä.

Kaikille puoluekokouksen osanottajille jaettiin "Kipinä"-nimisen aikakauslehden erikoisnumero, jonka pääsisällön muodosti Maslovin kirjottama "diplomaattinen" hyökkäys Kominternia vastaan. Frankfurtin puoluekokouksen jälkeen saadut kokemukset osottivat viimeisellekin saksalaiselle kommunistille, että kaikissa riitakysymyksistä on Komintern ollut oikeassa. Niin ammattiliitto- kuin yhteisrintamakysymyksessä, niin presidenttivaalikysymyksessä kuin myöskin varotuksissaan, jotka se on Saksan puolueelle antanut äärimäisvasemmistolaisvaaraa vastaan. Me olemme vakuutettuja siitä, että Saksan kommunistiset työläiset varsin pian tulevat huomaamaan, että nykyisessäkin riidassa Saksan Kommunistipuolueen sisäisestä suunnasta, sen suhtautumisesta Kominterniin, sen suhtautumisesta Saksan työläisjoukkoihin, sen suhtautumisesta leniniläiseen teoriaan Komintern on ehdottomasti oikeassa ja Ruth Fischer-Maslovin ryhmä ehdottomasti väärässä.

(Jatk.)

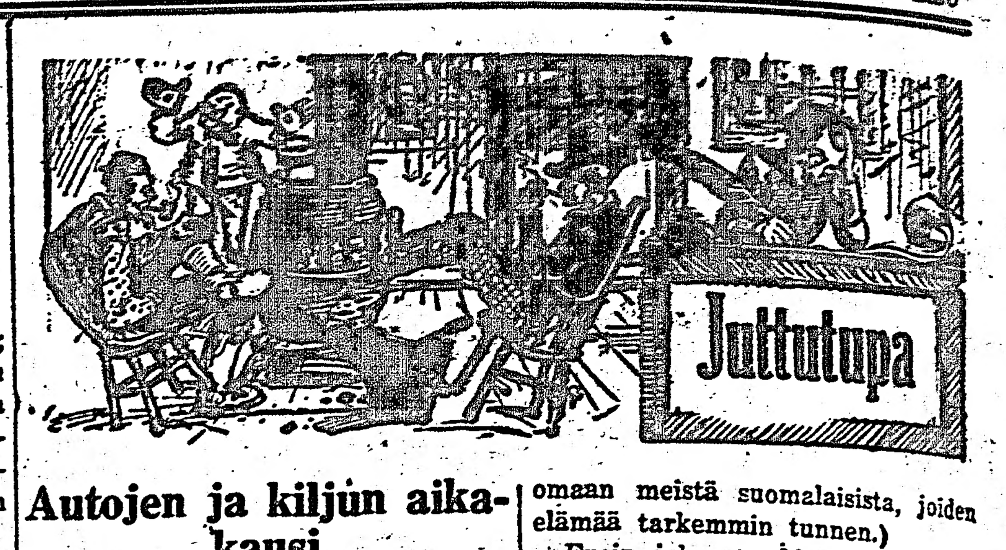

Autojen ja kiljun aikakausi

Olen jo pitkän aikaa surulla katsellut erästä virtausta, joka saa yhä suurempaa jalansijaa vieläpä meidän järjestyneitten työläisten keskuudessa. Olen jo pitkän ajan ajatellut kirjottaa siitä huomioitani, vaan aikani on ollut niin ylösotettu, etten ole kerinnyt. Olen joskus saanut siihen joiltakin tovereilta kehotuksia, sillä puolueessamme on vielä suuri osa sellaisia jäseniä, jotka ovat katkeroituneet sen johdosta, kun näkevät, että meidän vuosikymmeniä tekemämme työ rupeaa kantamaan aivan päinvastaisia hedelmiä, kuin olemme toivoneet.

Elämme nykyään autojen ja kiljun aikakautta, joiden käyttö näyttää leveävän kuin rutto, isommista paikkakunnista alkaen aina pienempiin paikkoihin saakka. Auto ja kilju, "miksi näitä rinnastetaan", kysynee ehkä joku. "Toinen näistä on käytännöllisin kulkuväline mitä nykyään tunnetaan. Toinen taasen valmistettua myrkkyä, jolla sekotetaan se vähäinenkin järjenhiukkanen, mitä meidän köyhissä aivokopeissamme sattuu olemaan."

Minä myös olisin kysyjän kanssa aivan samaa mieltä, ellen olisi tehnyt sitä surkeaa havaintoa, että nämä kaksi niin perin erilaatuista asiaa ovat useassa tapauksessa sekotettu kiinteästi palvelemaan samaa tarkotusta. (Luonnollisesti tässä on myös poikkeuksia.) Olen seurannut lehdistä paikkakuntauutisista, kuin myös puhutellut yksityisiä tovereita eri paikkakunnilta, ja kaikkialla on sama ilmiö havaittavissa. Se on alkanut ensin vähitellen pikku hiljaa viattomassa muodossa. (Puhun tässä yksinomaan meistä suomalaisista, joiden elämää tarkemmin tunnen.)

Ensin joku varakkaampi on ostanut itselleen auton ja sitte perässä aina vähempi ja vähempi varainen. Auton ostossa ei itsessään tietysti ole mitään paheksuttavaa, vaan tavassa miten sitä käytetään. Auto ja tietysti itsestään on huomattava lisämenona työläisen pienistä tuloista, mutta tässä ei ole vielä kaikki, sitte alkaa kilpailu siitä, kuka meistä voi saada tuon instrumentin kaikista komeamman. Kilpailusta tietysti on seurauksena se, että nyt ei enää riitä tavallisen työläisen työn tulokset tämän vehkeen ylläpitämiseen, vaan täytyy saada tuloja keinolla millä tahansa. Ja niin se alkaa **yhteistoiminta autonomistajan ja kiljutehtailijan välillä.** Yhteistoiminnasta on tuloksena molemminpuolinen hyöty. Vieläpä on yhteishommat ainakin toisin paikoin järjestetty ja oikein suurliikkeen malliin, että keinottelijoilla on jo omat yhteiset agenttinsa, jotka järjestävät liikehomman hyvin viattomalta näyttävään ja tuloksia tuottavaan muotoon. Järjestelyn yhtenä tuloksena on sitte nuo niin puoleensa vetävät nurkkatanssit, joita järjestetään kaikenlaisiin sivupaikkoihin. Moisia tansseja onkin eräällä paikkakunnalla ruvettu oikein sattuvasti nimittämään "k——to-tansseiksi, jotka juuri ovat kiljutrokarien ja autohurjastelijain järjestämiä.

Ei siinäkään vielä itse asiassa olisi niin paljoa sisällä, että siihen kannattaisi puoluelehden palstoilla kajota. Mutta on vielä yksi vakavampi puoli, jota ei enää voi vaikenemalla sivuuttaa. Ja se on se, että meidän vanhat puolueveteraanit, jotka ovat monia vuosia pitäneet moraalisaarnoja jäsenistölle, ovat

Punikin kilpailun tulokset

Seuraavassa on julkaistuna Punikin syyskilpailun tulokset. Jos laskelmiin on tullut virheitä, pyydämme hyväntahtoisesti niistä huomautamaan Punikin pääkonttoriin Superiorissa, Wis. Laskelmassa on otettu huomioon vain uudet tilaukset.

ENSIMÄINEN PALKINTO, luistimet kenkineen:

	Uutta tilausta		Uutta tilausta
Enlund, Wilho, Bronx, N. Y.	44	Rissanen, Simo, Superior, Wis	57
Mäntylä, W., New York City	35	Väänänen, E., Hancock, Mich.	45
Palm, Harold, Astoria, Ore.	51	Wilkas, Detroit, Mich.	70

TOINEN PALKINTO, valokuvauskone:

	Uutta tilausta		Uutta tilausta
Hotakainen, W. Concord, Mass.	15	Laine. D., Brooklyn, N.Y.....	29
Juhola, Antti, Norwood, Mass	17	Laurila, Irene, Erie, Pa.........	22
Justen, S., Berkeley, Calif.	16	Nummi, W., Bronx, N,Y.....	17
Koski, Severi, Virginia, Minn.	21	Sointu, Weikko, Cleveland,O.	24
Korolainen, Nannie, Duluth	31	Törmä, Wilho, Nashwauk, Minn.	22

KOLMAS PALKINTO, painokone (6 kpl.):

	Uutta tilausta		Uutta tilausta
Hilmanson, J. P., Dunbar, Minn.	12	Mykkänen, V., Stambaugh, Mich.	12
Lind, Nestor, Quincy, Mass.	12	Sankari, Rob., Cloquet, Minn.	12
Kriksman, A., Frederick, So. Dak.	13	Wiitala, Reino, Ishpeming, Mich.	12

NELJÄS PALKINTO, kynälaatikko (6 kpl.):

	Uutta tilausta		Uutta tilausta
Järvi Vieno, Ironwood, Mich.	10	Luhta, Kosti, S. Porcupine, Ont.	10
Kortesoja, Irma, Virginia, Minn.	10	Pouttu, Hugo, Great Falls, Mont.	10
Laine, Rafael, Bruces Crossing	10	Sorjonen, K., Levack, Ont.	10

VIIDES PALKINTO, koululaukku (12 kpl.):

	Uutta tilausta		Uutta tilausta
Avikainen, A., So., Range, Mich.	8	Korhonen, S., Rock Springs	8
Björninen, O., Ramsay, Mich	8	Siren, Mandi, Warren, O.....	8
Jokinen, Wm., Waukegan,Ill.	8	Tanninen, Kaiho, Chicago, Illinois	8
Kalla, Mildred, Puritan, Mich.	8	Uusitalo, A. F., Rock, Mich.	9
Karki, W., Baldwinsville,N.Y.	8	Thompson, Mamie, Hibbing	8
Koivu, Tyyne, Portland, Ore.	8	Hietala, M., Wawina, Minn.	8

KUUDES PALKINTO, kynät (12 kpl.):

	Uutta tilausta		Uutta tilausta
Halonen, Aili, Gebo, Wyo.	6	Siren, S., Minneapolis, Minn.	5
Hill, Aune, Quartz, Ont.	6	Wahlroos, S., Minneapolis...	6
Koski, R., Amesbury, Mass.	6	Vuori, V., Milwaukee, Wis.	5
Laukkanen, Lydia, Aberdeen	6	Koski, Ida, Peabody, Mass.	5
Kotila, A., Ladysmith, B.C.	5	Olson, H., Bear River, Minn.	5
Salminen, W., Kirkland, Wash.	5	Niemi, Tyyne, Kelso, Wash.	5

Palkinnot lähetetään voittajille noin kahden viikon kuluessa. Osa lähetetään heti. Osa viipyy syystä kun täytyy ensin palkinnonsaajalta tulla tieto työlle vaiko pojalle palkinto tulee.

Nuori kaarti hankki Punikille noin 1,200 uutta tilausta. Vanha kaarti ei jaksanu samanaikaisesti katkevia tilauksia uudistaa. Levitysosasto lausuu kiitokset kaikille yrittäjille ja toivoo, että seuraavalla kerralla taas samat yrittäjät muiden mukana ovat kilpailemassa.

PUNIKIN LEVITYSOSASTO.

vajonneet jo niin syvälle, että eivät pidä häpeänä tulla nokka punottavana ja kieli sammaltaen osaston huoneustoon, kokous- sekä huvitilaisuuksiin yyrimään, kuinka monta kuormaa saisi viedä haalilta "k——totanssiin" ja kiljutorppiin. Kaunista esimerkkiä, etenkin sellaisilta, jotka ovat suu vaahdossa huutaneet lasten ja nuorison kasvatuksesta, kun omat lapset sitte urheillessa kertovat toisille lapsille, kuinka monta autokuormaa minun isäni on saanut viedä kiljutorppaan jostain osaston järjestämästä juhlatilaisuuksista. Sitte on kotikokin veitsikoille, tulkut niin joka-aikaiseksi, että sitä valmistetaan jo useammassa perheessä noin vieraille tarjoiltua ja omaa nauttimista varten. Toisissa paikoissa pidetään oikein sellaisia juomapartoja, joissa juotetaan ystävyyden varjossa heikot perheen isät juovuksiin. Naiset, joilla on itsellään perhe ja lapsia, saattavat alentua tällaiseen tekoon. Sitte on sellaisia, jotka koettavat tyydyttää näitä miehiä kotona valmistaen heille itse myrkkyliemiä, joka mielestäni näistä pahimpia olisikin kaikkein anteeksi annettavin teko, ellei olisi lapsia perheessä. Mutta jos perheessä on lapsia, joutuvat he viattomasti heidän raaimman kohtelun alaisiksi. Luulisi sen panevan meidän naisemme ajattelemaan, mitä tekevät, sillä yksin työläisäiti tietää, minkälaisella vaivalla ja kärsimyksellä hän useinkin on saanut nämä pienokaiset maailmaan laittaa. Senjohdosta jo luulisi lapsen olevan niin läheltä äidin sydäntä, että se jo panisi ajattelemaan tekojemme seurauksia.

Tiedän kyllä, että tätä kirjoitustani katsotaan suurelta osalta vilinpitämättömästi, mutta sen vakuutan, että en ole lähtenyt tätä kirjottamaan, mistään persoonamotiivista. Kirjotuksen vaikutus on kauas kantoisempi yleistä tilannetta lähtävä. Ja toivoisin tällä olevan edes jonkun verran merkitystä, että edes joku pysähtyisi ajattelemaan mihin ollaan menossa, jos tätä jatkuu. Kuka pitää kurin meidän riveissämme, jollemme itse! Jos me itse annamme moraalimme mennä niin alas, että hyväksymme nämä kaikki, pitäen puolueen osastoja sellaisina välineinä, joiden jäseninä olemme oikeutettuja harjottamaan mitä tahansa. Kuvastuupa silmieni eteen hyvin synkkänä kuva puolueemme tulevaisuudesta ja siksipä olkoon tämänpäiväinen sotahuutomme: Rivit puhtaiksi, ennenkuin se on liian myöhäistä, sekä toteuttakaamme se käytännössä. — Arrä.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Vesi Huron-järvessä tavallista alempana

Ottawa. — Viime syyskuussa oli Huron-järvessä vesi matalammalla, kuin se on ollut viimeisen kuudenkymmenenviiden vuoden kuluessa. Veden tasanne viime kuussa oli noin jalkaa alempana kuin syyskuussa 1895, joka tähän saakka on ollut rekordivuosi veden alhaisuuteen nähden, vuodesta 1865 lähtien.

Veden alhaisuuden arvellaan tällä kertaa johtuvan Chicagon kaupungin käyttämästä tavattomasta vesimäärästä. Michigan järvessä on myös vesi alentunut samasta syystä.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on setäni Kalle Seppälä, kotoisin Iitin pitäjän Sääksjärven kylästä. 1909 oli Marysvillessä, B. C., Canada, jonka jälkeen en ole hänestä mitään kuullut. Jos ei hän itse satu tätä ilmotusta huomaamaan, niin pyydän jonkun hänen tuttavistaan hyväntahtoisesti ilmottamaan tästä hänelle, tai jos joku voi jotain hänestä tietää, niin ystävällisesti ilmottaisi allaolevalla osotteella:

Hilda Seppälä.
209 East 66 St. Apt. 26, New York City, U.S.A.

Missä nykyään oleskelet Verner Saarnijoki? Kotoisin Raumalta. Ole hyvä ja kirjota heti allaolevalla osotteella. Aijon matkustaa Suomeen. Toivon että vastaat. Jos hän ei itse tätä huomaa, niin olisi hyvä jos joku huomauttaisi tai lähettäisi hänen osotteensa minulle. Mrs. S. Liukku, South Porcupine, Box 363, Ont., Canada.

Piano Harmonikkoja

y. m.

Soittovälineitä

Myös Suomalaisia

Fonografi levyjä myyvät

Barkers Music Store

88 Durham St., Sudbury, Ontario.
Seuraava Blue'n kaupasta.
— Phone 1694 —

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on

CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (551 Howe St., Torontossa (319 Bay St.) ja Quebecissa, Que., (C. P. R. Steamship Ass. Agene).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsuliinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

KEITTÄJÄ HALUTAAN

Kirkland Laken osuusruokala (Poikatalo) julistaa täten keittäjän paikan toimeensa kykenevien keittäjien haettavaksi.

Tehtävään kuuluu, valmistaa ruokaa noin kuudellekymmenelle miehelle, apulaisina toimien kolme naista.

Toimeen on astuttava 24 p. lokakuuta.

Hakemukset palkkavaatimuksen kanssa on lähetettävä osotteella:

O. R. JOHTOKUNTA
Box 225, Kirkland Lake, Ont.

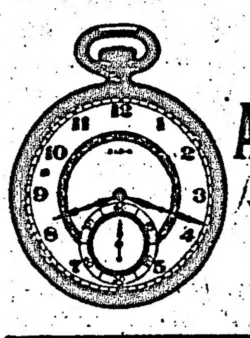

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksisät $60.00 —$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. ——— Sudbury, Ont.

Surulla ilmoitamme, että rakas isämme

MAUNO KAKSONEN

kuoli Muskokan hospitalissa keuhkotautiin syysk. 30 päivä 1925. Syntynyt Kuopion läänissä v. 1854. Oli kuollessaan 71 v., 6 kk. 24 p. ikäinen. Kaipaamaan jäivät täällä 2 tyttöä ja 2 poikaa, viisitoista lasten lasta, sisko perheineen Suomessa sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri täällä ja Suomessa.

Sinä monasti minulle lapsena
hyvää tietä ja suoraa näytit.
Minun pienet ja suuret pyyteeni
sinä aina lempien täytit.
Isäni ruhaan päästit pois,
olet jo vaivoista vapaa —
Mut tyttösi polku on synkeää,
sydän mieltäkin synkempää.
Miina.

En koskaan lakkaa isääni muistamasta.
Tuhat kertaa minulle kallis oot.
Vaik pettyneet on toivehemme kaikki.
Antti.

Ei kyynelet auta —
Lepää siis rauhassa.
Elomme hiili —
Maksaahan se kedon kukkanenkin
Elämänsä kuolemalla. —
Hinni.

Oi isä miks pois sä läksit noin?
En sua koskaan enää nähdä voi.
Matti.

YHTYIVÄT

TOVEREIKSI TOISILLEEN

Mimmi Rakkola

— ja —

Arthur Takala

Garson Minella lokakuun 10 päivänä 1925

Parhainta onnea monimutkaiselle elämäntaipaleelle toivomme me seuraavat:

Sofia ja Matti Holm.
Sanna ja Jack Luhta.
Lempi ja Onni Mäkinen.
Hilda ja Kusti Nurmi.
Olga ja Otto Salo.
Miina ja Adiel Niemi.
Fanny ja Anton Toivola.
Mandi ja Matti Rossi.
Martta ja Matti Koski.
Maria ja Ville Pöntinen.
Aili ja Sakari Niemi.
Ida ja Oskar Kuula.
Hilja ja Eino Katila.
Anni ja Väinö Karhu.
Mimmi Haagel.
Lyydia Hirvelä.
Lempi Pajula.
Vilho Marttila.
Väinö Huhtanen.
Johan Jääskeläinen.
Johan Pohjola.
Sulo Ojala.
Elo Vesa.
Oiva Kaattari.
Matti Mäkinen.
Matti Uusitalo.
Emil Ojala.
Kalle Mäkelä.
Niilo Mäkelä.
Edvin Haldeen.
Petes Bosjuk.
Nick Bananski.
Nikolai Heikkilä.
Salmon Katila.
Vilho Vuorinen.
Kalle Alatalo.
Vilho Hartikainen.
Niilo Jussila.
Väinö Rantala.
Matti Bunkari.
Lauri Ihamäki.
Vilho Suuronen.
Otto Ylönen.
Antton Lammi.

JÄRKYTTÄVÄÄ JÄRKYTTÄVÄÄ

TORONTON OSASTON NÄYTTÄMÖLTÄ

— esitetään —

Lauantaina t. k. 17 p. järkyttävä näytelmä

«ISÄIN PAHAT TEOT»

Kolmessa näytöksessä

PÄÄSYMAKSU 50c. — Alkaa kello 8.15.

Seuraava näytelmä on kuuluisa operetti "Kosijat", 3:ssa näytöksessä. — VARUSTAUTUKAA!

NÄYTELMÄSEURA

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 582

Syntynyt

Allan Tullalle ja Impi Margaredalle syntyi 10 p:nä lokakuuta terve sisko, jota aloimme kutsua nimellä TAIMI HELLIN ILONA.

Ida ja Anton Pelto.
Ogidaki A. C. Ry., Ont.

Williamette Blvd. Sanitarium

varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.

Dr. Peter Kokko, D. C. Dr. Anna Kokko, D.C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.

Farmi myydään

tai vaihdetaan kaupungin omaisuuteen

320 eekkeriä maata, josta 25 eekkeriä viljelyksellä.
Asunto, navetta ja kaksi latoa.
$700.00 arvosta koneistoa.
5 mailia Sudburysta. — Hyvä tie.

J. JARVIS,
Bank of Commerce rakennus.
Box 1181, Sudbury, Ont.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Kiertävä asiamies

ja

Tupa-agitaattori

saa paikan Vapauden kiertävänä Pohjois-Ontarion piirissä, johon kuuluu Timmins, So. Porcupine, Cobalt ja kaikki niiden ympäristö ja lähiseutu paikkakunnat. Jos sopivia hakijoita ilmaantuu, toimittaa Vapauden johtokunta valinnan t.k. 22 p. iltana pidettävässä kokouksessaan. Hakemukset palkkavaatimuksien, suositusten ym. asiapapereitten kanssa on oltava Vapauden johtokunnalla ennen valintapäivän iltaa. Hakijat voivat ehtoja asettaessaan otta huomioonsa että heti kiertävän astuttua toimeensa jäävät paikalliset osastojen valitsemat asiamiehet pois toimistansa.

Lähettäkää hakemukset osotteella

VAPAUS
Box 69, SUDBURY, ONTARIO

JOULUKORTTI MALLIT

Vapauden JOULUKORTTI mallit lähetettiin pari päivää sitten. Asiamiehiä kehotetaan ottamaan tilauksia nopeasti. Ensimäisen kerran painetaan kortteja t.k. lopussa. Lähettäkää siis tilauksia niin että ne voidaan tuossa joukossa painaa. Kaikkia kortteja on toistaiseksi riittämään asti.

Sellaisilta paikkakunnilta, joilla ei ole asiamiestä kehotetaan yksityisten tilaamaan malleja.

VAPAUS
P. O. Box 69 — Sudbury, Ontario.

Kaikki Pohjois-Ontarion suomalaiset

— saapukaa —

P.-O. piiritoimikunnan järjestämään Timminsin, So. Porcupinen ja Pottsvillen osastojen yhteiseen

SYYS-JUHLAAN

Timminsissä, 18 päivänä lokakuuta,

alkaen klo 1 päivällä, jatkuen illalla klo 7.30

Ohjelma päivällä:

Puheita, soittoa, laulua, runoja, kertomus, voimistelua y.m., sekä kilpailut runonlausunnossa, kertomuksen luvussa, laulussa ja sadunkerronnassa.

Palkintoina jaetaan kirjallisuutta.

ILLAN OHJELMA:

NÄYTELMÄKILPAILUT

joihin ottavat osaa Timminsin, So. Porcupinen ja Pottsvillen osastojen näyttelijät.

LIPPUJA SAATAVANA ETUKÄTEEN.

Sama lippu oikeuttaa sisäänpääsyn päivällä ja illalla.

— TERVETULOA! —

NORWEGIAN AMERICA LINE

Suora ja nopea tie edestakasin Suomeen

OSLON (CHRISTIANIAN) AJ STOCKHOLMIN KAUTTA

Oslosta (Christianiasta)		New Yorkista
Lokak. 6 p.	"BERGENSFJORD"	Lokak. 24 p.
Lokak. 23 p.	"STAVANGERFJORD"	Marrask. 14 p.
Marrask. 13 p.	"BERGENSFJORD"	Jouluk. 8 p.
Jouluk. 4 p.	"STAVANGERFJORD"	

Matkallaan New Yorkiin poikkeavat laivat Halifaxissa.
Kolmannenluokan edestakainen piletti Suomeen $186.00.
Matkustakaa Suomeen ja tuokaa sieltä omaisenne joko Yhdysvaltoihin taikka Canadaan Norjan Linjaa, joka tunnetaan erikoisesta mukavuudestaan, hyvästä kohtelustaan, ja kaikin puolin erinomaisesta hoidosta. Mennessänne Suomeen teillä on tilaisuus poistua laivasta Bergenissä ja matkustaa sieltä Osloon (Christianiaan) kuuluisilla näköalajunilla läpi Norjan huimaavien vuoristojen (ilman lisämaksua). Jokaisen, joka matkustaa Suomeen, pitäisi käyttää tätä tilaisuutta hyväkseen.
Tulli taikka passien tarkastusta ei ole enempää Norjassa kuin Ruotsissakaan.
Kolmannenluokan matkustajien, joilla on hallussaan maihin pääsylupa, ei tarvitse takaisintullessaan kulkea Ellis-saaren kautta.
Erikoistietoja sekä hakemusblankkeja antavat meidän paikalliset akenttimme, taikka

NORWEGIAN AMERICA LINE

22 Whitehall Street, New York, N.Y.

«His Master's Voice» — Victor

Suomalaisia Rekordeja

69467 Juomalaulu — Alex Pasola (Laulu)
10"—75c Hevospaimenen häämatka — Alex Pasola (Laulu)

72765 Lauluja — Tukkijoella — Juho Koskelo (Laulu)
10"—75c Vallinkorvan laulu — Juho Koskelo (Laulu)

77219 Aika poika — Alex Pasola (Laulu)
10"—75c Viuliulei — Alex Pasola (Laulu)

77556 Laivapojat — Otto Pyykonen (Laulu)
10"—75c Hurraa nyt komppania — Otto Pyykonen (Laulu)

77789 Jannen hanuripolkka — J. Alfr. Tanner (Laulu)
10"—75c Tuhatjärvien lumien maa — J. Alfr. Tanner (Laulu)

Kaikki 5 levyä lähetetään postivapaasti ja ilman pakkauskuluja $4.00 tai $3.75 liikkeessämme.

Myös Standard $135.00 pöytä Console Victrola erikoishinnalla $97.50.

FRANCIS LIMITED
209 Arthur St., Port Arthur, Ont.

L. H. PUITTINEN,
Suomalainen asiamies.

Neuvostovaltojen Liitto v. 1925

Kirj. W. Moriarty

Miksi pitää Neuvostoliitossa vielä tänäpäivänä olla ammattiyhdistyksiä? Tämä on kysymys, mikä usein nousee esiin ja siihen on vaikea vastata, jos kysyjä ei kykene ajatuksissaan vapautumaan siitä ajatuksesta, että ammattiyhdistykset olisivat tarpeellisia ainoastaan taisteluelimiä kapitalistisessa maailmassa, jota riistäjät hallitsevat. Ammattiyhdistysten tehtävät ovat työläisten Venäjällä muuttuneet, kuten ne tulevat muuttumaan muissakin osissa maailmaa, silloin kun omistusoikeus riistetään riistäjiltä. Meidän etenemisemme tai perääntymisemme eivät koskaan tuota meille teollista rauhaa, koska nämä tapahtuvat joko työläisten tai kapitalistien kustannuksella ja ovat oleellisia tapahtumia luokkataistelussa. Neuvostoliitossa toimivat ammattiyhdistykset työläisten hyväksi ja tekevät päätöksiä ja sopimuksia, ei yhteentörmäävien voimien, mutta ryhmien kanssa, jotka kontrolloivat tehtaita ja teollisuuksia työläisten valtion johdon alaisina.

Kirjapainotyöläisten Liitto

Päästäkseen perusteellisesti selville siitä, miten ammattiyhdistysliike on vaihtanut ulkonaista muotoaan yhdessä lisääntyneen vastuunalaisuuden kera ja antaakseen sille oikean arvon, pitää tutkia kirjapainotyöläisten liiton kasvua. Juuri ennen paluutani Moskovasta (27 päivä kesäkuuta) juhlittiin Moskovan punaisten kirjapainotyöläisten ammattiyhdistyksen viidettä vuosipäivää. Mikään muu järjestö ei ole aiheuttanut neuvostohallitukselle niin paljoa rettelöitä vallankumouksen ylimenokautena, kuin kirjapainotyöläisten. Sillä se oli menshevikkien pesäpaikka. Painajat kieltäytyivät painamasta lehtiä ja saboteerasivat kaikilla mahdollisilla keinoilla.

Tänään on 30,000 Moskovan kirjapainotyöläistä järjestynyt. Kirjapainot työskentelevät täydellä höyryllä, monet kolmella vuorolla. Työn tehoisuus on lisääntynyt melkoisesti ja sen seurauksena ovat palkat viime vuoden kuluessa nousseet 15 ja 20 prosentilla. Kirjapainotyöläisten Liitolla on monia kymmeniä klubeja ja monia satoja luentoja on pidetty tuhansille työläisille. Nuoriso hyötyy suuresti liiton toiminnasta. 2,600 nuorta työläistä on oppilaana, joista 400 päättää oppilasuransa tämän vuoden loppuun mennessä.

Ammattiyhdistysten toiminta vallankumouksen alkuaikoina

Vallankumouksen alkuaikoina ammattiyhdistykset lopettivat tehdaskomiteain vaatimukset tehtäden omistusoikeuteen nähden siten, että siirsivät tehtaiden hallinnon hallintokomiteoille, joissa olivat yhtäläisesti edustettuina tehdaskomiteat, ammattiyhdistykset ja taloudellinen neuvosto. Vähitellen antoivat tehdaskomiteat perään ammattiyhdistyskomiteoille ja panivat käytäntöön pakollisen ammattiyhdistysten jäsenyyden. Tämä pakollinen jäseneksi liittymispolitiikka on sen jälkeen tullut hylätyksi. Jäsenyys on nyt vapaaehtoista ja maksut suoritetaan henkilökohtaisesti, eikä siihen tapaan, jota tässä maassa kutsutaan "check-off" järjestelmäksi. Ammattiyhdistysten jäsenmäärä kasvaa edelleen. Noin 94—95 prosenttia ruumiillisen ja ei-ruumiillisen työn tekijöistä kuuluu ammattiyhdistyksiin. Järjestömuotoihin nähden vallitsee kaikkialla teollisuuslinja. Kaikki, jotka työskentelevät samassa tehtaassa kuuluvat samaan liittoon, olivatpa he sitten metallityöläisiä, korjaustyöläisiä, kuten kirvesmiehiä tai muurareita, tai vaikkapa tehtaan keittiössä työskenteleviä keittäjiä. On helposti ymmärrettävissä, että tällainen järjestelmä estää hajanaisuuden ja ne rajariidat, jotka näyttävät olevan ilmeisiä tämän manteren ammattiyhdistysliikkeessä.

Jäsenistö ja järjestörakenne

Entisten kyläkuntain koti- ja käsiteollisuustyöläisten järjestöjen on sallittu liittyä Venäjän Ammattijärjestöön. Mutta siten katsottiin tarkoituksenmukaisimmaksi pitää kiinni tarkasti tuotannollisesta linjasta ja nyt on järjestörakenteen pohjana tehdas, kuten edellä on selitetty. Ensimäinen ja läheisin yhteys työläisillä on tehdaskomitea, joka valitaan tehtaan työläisten yleisessä kokouksessa. Tämä komitea esittää erittäin tärkeätä osaa. Se ei ainoastaan valvo, että työlain määräyksiä noudatetaan, mutta se huolehtii yleensä työläisten eduista. Muistan seuranneeni erästä erittäin kiivasta keskustelua erään konetehtaan työläisen ja tehdaskomitean puheenjohtajan kesken. Viimemainitulla on sivumennen sanoen konttori tehtaalla. Tässä tapauksessa työläinen halusi lainata rahaa eräästä erikoisrahastosta, joka on kerätty pienistä maksuista kaikilta niiltä, jotka haluavat ottaa osaa. Rahasto toimii jokseenkin samaan tapaan kuin "lainaus"-klubit, joita toimii jöissakin tehtaissa Englannissa. Venäjällä ei näissä kuitenkaan peritä korkoa ja lainan saa pyynnöstä. Rahaston tarkotuksena on avustaa työläistä huonekalujen, vaatteiden tai muiden sellaisten tarpeiden ostossa. Tässä tapauksessa oli puheenjohtaja päässyt selville, että lainanpyytäjä halusi lainata rahaa jatkaakseen juopottelua, ja janoisen raivoisista vaatimuksista huolimatta hän kieltäytyi avustamasta. Tästä tapauksestakin selvinnee, että tehdaskomitean tehtävät ulottuvat laajalle alalle.

Edustus

Tehdaskomitea valitsee edustajat ammattiyhdistysten piirikomiteaan, piiri taasen maakuntakomiteaan ja se ammattiyhdistysten yleis-venäläiseen neuvostoon. Tästä käy jälleen ilmeisesti selväksi, että koko hallintokoneisto perustuu yhteyteen ja edustukseen tehtaassa alkaen. Minä olen jo maininnut, että ammattiyhdistykset harjottavat muutakin toimintaa, kuin mitä me käsitämme niiden tehtäväksi. Siihen kuuluu valistustyön harjottaminen, jonka rahallisesta puolesta huolehtii ammattiyhdistysten neuvosto, joka on hallituksen tunnustama ja saa siltä valtion apurahoja kyetäkseen harjottamaan tätä suurisuuntaista työtä.

Ammattiyhdistysten poliittinen merkitys

Poliittisessa suhteessa näyttelevät ammattiyhdistykset Venäjällä melkoista osaa. Niiden edustajia on tehtaiden hallintokomiteoissa ja kaikissa hallinnollisissa laitoksissa. Ne avustavat myös työläisten liikekannalle asettamisessa vaaleihin neuvostojen valintaa varten. On yleisesti tunnettua, että vaalit toimitetaan tehtaasta alkaen ja työläiset valitsevat edustajansa työpaikalla, äänestäen tehtaan edustajana, eikä alueellisen ryhmän jäsenenä.

Seuraelämä

Ammattiyhdistykset ovat tärkeitä tekijöitä myös yleiseen elämään nähden. Ne järjestävät tehdaskonsertteja ja näytelmiä, mitkä ovat nyt erinomaisessa suosiossa. Jokaisella tehtaalla on oma juhlasalinsa. Sitä käytetään erittäin ahkeraan. Ei ainoastaan työläiset saavu näihin tilaisuuksiin, vaan he tuovat perheensä mukanaan. Kun näkee, miten nämä tehtaiden konserttisalit ovat pakaten täynnä sunnuntai-iltasin, niin saa siitä sen käsityksen, että ne ovat voimakkaita tekijöitä työläisten vetämiseksi pois kirkosta. Ei pidä kuvitella, että kirkko olisi Venäjällä kuollut laitos. Monet työläiset pysyvät edelleenkin vanhoissa uskonnollisissa käsityksissään, mutta kirkko ei kykene kilpailemaan ammattiyhdistysten kanssa seuraelämän alalla.

Ja työläinen rupeaa näkemään tehtaassa, ei vihattavaa paikkaa muistoineen raskaasta ja yksitoikkoisesta raatamisesta, vaan paikan, missä hän saattaa tavata toverinsa toisenlaisissa olosuhteissa, missä hän voi tarkastella toverinsa kehittymistä näyttelijänä ja laulajana, jollaiseksi heistä monet ovat kehittyneet, ja paikan, mihin hän voi mennä ja jutella ei ainoastaan tehdasta koskevista kysymyksistä, vaan myös poliittisesta elämästä.

Ammattiyhdistysten sanomalehdistö

Ennenkuin lopetamme kertomisen ammattiyhdistyksistä, pitää mainita myös ammattiyhdistysten harjottama sanomalehtiliike. Sanomalehdet ovat valtiosta riippumattomia, mutta tietenkin yleisten säännöstelyjen alaisia. Ne käsittelevät erikoisesti teollisia kysymyksiä. Ne ovat kehittäneet erikoisia kirjeenvaihtajia, jotka tunnetaan tehdaskirjeenvaihtajien (rabcors) nimellä. Nämä kirjeenvaihtajat ovat saaneet alkeisopetuksensa pääasiassa seinälehtien kirjottajina. Kun heidän ensimäiset yrityksensä osottautuvat lupaaviksi, niin heitä ryhdytään opastamaan edelleen. Tarkotuksena on, kuten muissakin tapauksissa, ei se, että sivistyneistö tekisi työn, puhuisi tai kirjottaisi ammattiyhdistysten jäsenille, vaan se, että heidän omat toverinsa saataisiin suorittamaan tehtävät kokouksien selostamisessa, parannusta kaipaavien seikkojen selittämisessä ja kiihottamisessa toimintaan.

Uskallettua

Kirj. Kössi Kaatra

Ajoivat mukavasti kotia kohti korjuuajan myöhäiskesän maisemia — äiti, isä ja vastasyntynyt.

Tapaus oli outo ja merkillinen kaikille.

Äidille ei siinä kuitenkaan ollut mitään merkillistä. Hän oli onnellinen. Hän oli kuunnellut ääntä sisimmässään. Hän oli ottanut ilolla ja vastaansanomatta kärsiäkseen vaivan, sanomattoman vaivan, minkä uuden elämän synnyttäminen tuottaa. Oli tuskalla ostanut onnensa — äidinonnen. Tapaus oli hänelle täysin luonnollinen. Ja kun häntä ei juuri tällä hetkellä ollut uhkaamassa mikään välitön vaara, eivät myöskään mitkään epämääräiset mietteet olleet samentamassa hänen ylitsekuohuvaa onnentunnettaan.

Lapsi sen sijaan oli alussi pannut pahaksi muutoksen. Oli synnyttyään äänekkäästi protesteerannut. Mutta äidinvaisto oli osannut viihdyttää hänet, ja kun hänellä toistaiseksi oli vain yksi tunne — nälän — tyyntyi hän pian ikäänkuin olisi aavistellut, että hänelle olisi saattanut käydä hullumminkin, että hän ehkä, mene ja tiedä, oli hyvissä, vaikkakin oudoissa käsissä.

Mutta isän ajatukset olivat hajanaisemmat ja epämääräisemmät. Hän ei voinut kieltää, etteikö tämä ylellisyys elämän karuudessa olisi ollut houkutteleva. Arjen ankaruudessa, missä kyynärpäät niin kiukkuisesti törmäsivät toisiaan vasten ja missä kaikista hellämielisistä puheenparsista huolimatta oli niin vähän tilaa rakkaudelle ja hyvälle tahdolle — niistä kun määräsivät olosuhteet, joiden kirjoissa ei puhuttu mitään myötämielisyydestä ja suopeudesta — arjen ankaruudessa oli epäilemättä laatuisaa, että oli olemassa joku, jota sai ja uskalsi hoivata ja rakastaa ilman palkan ja ansion toivoa ja ilman, että heti tarvitsi sydän kurkussa pelätä pettymystä. Ja siksi toiseksi kutkutti tämä itserakkautta: olihan tässä ihminen jatkamassa — tosin epämääräistä — olemassaoloaan oli antanut virikkeen tulevalle elämälleen, oli tulemassa kuolemattomaksi — ei metafysikan tietä, vaan omasta tahdostaan lapsen kautta. Hän ei tosin niin kovin tarkkaan tiennyt, miksi oli jatkettava olemassaoloaan, nykyisestäkin kun sai aivan tarpeekseen. Mutta miksi ei hänkin olisi nauttinut tällaisesta mahdollisuudesta, tulevan elämän varaamishuvi kun on niin yleinen, niin, olipa lähes sen luokan monopoli, mihin hän lukeutui ja tunsi elämänvaikeutensa vuoksi kuuluvansa.

Hän oli ajatuksissaan lausunut lapsen moneen kertaan tervetulleeksi, mutta hän ei salannut itseltään, että tapaus oli erittäin arveluttava, että oli ollut uskallettua suorittaa koe. Ja hän oli taistellut vastaan, ei vuosia vaan vuosikymmeniä, mutta sitten oli hänen vastustuskykynsä hervonnut ja hän oli antanut virran viedä, kunnes oli lopuksi lohduttanut itseään, millä kaikki muutkin köyhät: Hitto soikoon, tämähän oli jotakin kerrassaan luonnollista!

Ja tunteakseen pohjan allaan varmemmaksi oli hän ahertanut kuin löylynlyömä. Perheen lisääntymistieto oli viuhunut kuin ruoska, samalla kertaa riipova ja hyväilevä vitsa, ja kannustanut yhä uusiin ponnistuksiin, jotta ei lapsella heti maailmaan tullessaan olisi ollut edessään luokkansa tavanmukainen osa; kurjuus, ja jotta ei äidinkään iloa tärvellyt ainakaan — tavallisuudesta poikkeava turvattomuuden tunne. Ja vaikka järjestelmä on niin luonnottoman kitsas, oli hän ponnistuksissaan onnistunut parahiksi sen verran, että saattoivat päästä ainakin pahimman yli. Niin, tuntuipa hänestä ensi kerran elämässään ikäänkuin hänellä olisi ollut hartioita niin leveältä, että niiden taakse saattoi kätkeytyä pari turvatonta ihmistä: äiti ja lapsi.

Mutta hän ei suurennellut mahdollisuuksiaan. Päinvastoin häntä siinä kotia kohti ajellessaan suretti, että nämä todellisuudessa olivat niin pienen pienet, että tilanne oli toisin sanoen vain hänen ja järjestelmän välistä lyhyttä aselepoa, ja että hänen oli edelleenkin jännitettävä kaikki voimansa ja kekseliäisyytensä voidakseen pitää puolensa, kaikkien kolmen puolen. Sillä järjestelmä torkkui parhaassakin tapauksessa vain koiranunta: tuossa tuokiossa oli se jälleen valmis loikahtamaan kimppuun ja kiristämään pakkoveroaan.

Laita olisi ollut toinen, jos järjestelmä olisi kunniallinen: tällöin ei ainakaan lapsella pitänyt olla mitään pelättävänä. Ihmiset elivät kaikkien sääntöjen mukaan yhteiskuntaa varten, ja eritotenkin teroitettiin, että työtätekeväin oli aina ja kaikessa alistuttava "yhteisön" tahtoon. Mutta tästä olisi pitänyt seurata, että yhteiskunnan oli puolestaan pidettävä huolta jäsenistään — ei yksinomaan kuhnureista, vaan ennenkaikkea niistä, jotka nimenomaan pitivät sen koko koneistoa käynnissä. Mutta oli aivan päinvastoin: yhteiskunta ei ainoastaan jättänyt juuri näitä jäseniään oman "onnensa" nojaan — samaan aikaan kun se jankutti näiden loppumattomia velvollisuuksia — vaan myös helli helmalapsinaan niitä, jotka tuottivat sille vain turmiota: kylläisyyden loisia. Niin, hellipä vielä sellaisella siivottomalla ja luihulla tavalla, ettei ollut mitään syytä odottaa siltä suopeutta tässäkään tapauksessa, jolloin uusi ihminen saapui pitämään sitä pystyssä ja käynnissä.

Mikään näet ei puhunut lapsen tulevaisuuden eduksi. Päinvastoin syntyi hän tietämättään järjestelmän erikoisesta kirouksesta. Vanhempansa olivat maanpakolaisia, joskaan eivät he tunteneet tätä suuremmaksi vitsaukseksi kuin luokkansa vitsaukset yleensä. Ainahan olivat köyhäinkorttelien ihmiset maanpakolaisia, missään ei heillä ollut varmaa pohjaa. Samaan aikaan kun järjestelmän sanansaattajat kuuluttivat yleviä hyveitä, isänmaanrakkautta ja muita kauniita ominaisuuksia, samaan aikaan teki järjestelmä kaikkensa tehdäkseen tämän isänmaan niin sietämättömäksi kuin suinkin kaikille niille, jotka eivät omistaneet siitä pienintäkään tilkkua. Kaikki riisto- ja sortotavat olivat tulleet muotiin, ja jos riistetyt ja sorretut nousivat vastahankaan, pettivät he "velvollisuutensa yhteiskuntaa kohtaan", ja joutivat henkipatoiksi, elleivät solahtaneet oka-aitojen taa taikka suoraa päätä turpeen taa. Järjestelmä oli toisin sanoen pukeutunut haarniskaan ja uhkasi tapparallaan jokaista, joka ei pitänyt sen vääryyttä aikakauden hyveenä, joka ei ollut kiitollinen siitä, että se lihotti yksiä mutta nälkiinnytti toisia.

Mutta vaikka ei olisi vallinnut tällaista sotatilaakaan, vaikka lapsen vanhempain jalkain alla olisi narskunut rakkaan isänmaan sora ja hän olisi syntynyt sen "vaalivassa helmassa", olisi hänen näköalansa yhtäkaikki ollut suunnilleen yhtä harmaa. Sillä rauhantila olisi tässä tapauksessa merkinnyt vain riistettyjen mykkää alistumisen tilaa, alistumista ilman mitään ehtoja. Ja sääntö koskee tällöin yhtähyvin luokan vastasyntyneitä kuin täysikasvuisiakin. Tilanne olisi lapseen nähden ollut suunnilleen samanlainen: toimeentulon epävarmuutta nuoruudessa — miero, jos menetti vanhempainsa tuen, epävarmuutta täysikäisenä ja vihdoin surkein epävarmuus vanhana, jos jaksoi kahlata kaiken surkeuden läpi.

Vaikka ihmiset olivat yhteiskuntaa varten, ei mikään yhteiskunta rientänyt lasten vanhempien luo ja sanonut: Saammeko palvella teitä, saammeko ravita hänet, saammeko vaatettaa hänet, saammeko johtaa hänet kaikille tiedon ja taidon lähteille, saammeko olla mukana kehittäessänne hänestä laatuisaa kansalaista? Ei, päinvastoin ei järjestelmä antanut mitään elonmerkkiä itsestään, päinvastoin jätti se lapsen vanhemmat, kuten aina työväenluokan vanhemmat, "häiriintymättömään perhe-onneensa". Järjestelmä näet astuu esille vasta sitten, kun vanhemmat ovat tavalla taikka toisella saaneet lapsensa niin pitkälle, että nämä voidaan pakolla saada ponnistuksiin, jotka ovat yhtäaikaisia kuin suhdattoman raskaita, puhumattakaan vääryydestä, mikä tällöin tapahtuu, koska kaikkien ei tarvitse lainkaan ponnistella päästäkseen osalliseksi elämän rieskasta ja hunajasta.

Ja niin täytyi lapsen ryhtyä täyttämään "velvollisuuttaan" yhteiskuntaa kohtaan, kuten hänen vanhempansa ja aikoinaan näiden vanhemmat ja niin edespäin, samaan aikaan kun järjestelmä kävi yhä häikäilemättömämmäksi ja raaemmaksi, samalla kun raatavan sukukunnan turvallisuuden tunne hupeni hupenemistaan, niin että mikä tällä haavaa oli poikkeustilaa, oli tulevaisuudessa oleva kiven kova sääntö, minkä ikuista oikeutta ei kenenkään ollut hyvä mennä edes epäilemään.

Lapsen edessä oli kaikkein parhaimmassakin tapauksessa vain palkkaorjuus, hänestä tuli korkeintaan huomaamaton ratas harvain hyödyn jättikoneistossa, hiestyttäjäin pelinappula, nolla ihmisenä, riittämättömän rehun ja runsaiden iskujen veroinen juhta, alistuipa järjestelmän kierouteen taikka ei.

Kummakos sitten, jos isää huolestutti, jos hänen perheonnensa oli pahojen aavistusten enemmän taikka vähemmän suolaama.

Mutta hän ei ollut sentään epätoivoinenkaan. Yhtä vähän kuin hän luotti omiin voimiinsa, yhtä paljon luotti hän luokkansa voimiin kokonaisuutena. Oli paljon mahdollista, että tämän edessä oli vieiä pitkä kärsimystie sen takia, ettei se ollut selvillä pelastuksensa teosta eikä ymmärtänyt voimansa suunnatonta määrää, mutta merkit osoittivat — luokan kärsimys kun oli jo sanoin selittämätön — että oli tapahtumassa käänne, että luokka alkoi aavistella; että se oli joka tapauksessa joskus tekevä lopun kirouksestaan: pitävä huolen, etteivät ainoastaan työtätekevät ihmiset olleet yhteiskuntaa vaan myös yhteiskunta näitä varten.

Ja isä lohdutti itseään sillä, että kehitys sallisi tämän muutoksen tapahtua niin pian, että hänen lapsensa pääsisi nauttimaan uudesta oikeamielisemmästä järjestelmästä kaikkien työtätekevien ja uuraiden kanssa yhdessä.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän-asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ vk. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta - vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta. ....Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. ....$3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI, Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad, ... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa Vuosikerran hinta $1.75; puolivuosikertaa $1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa 1 vk $1.75 puolivuosikertaa $1.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00; puolivuosik. $3.50
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.50
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00, ½ vuosik. $3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. $1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.15

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vanha, tunnettu ERKKILÄN LIIKE

Omistajat: ERKKILÄ & MILTON

130 Cumberland Street S., Port Arthur, Ontario.
(Bay kadun kulmauksessa)

— Suosittelee —

MIESTEN JA POIKASTEN VAATETUSTAVARAKAUPPAA joka on hiljan avattu aivan uusine tavaroineen ja ehdottomasti helpoimmilla hinnoilla, tavaran laatuun nähden paikkakunnalla. Yksi ja sama hinta kaikille. — Ja —

CANADIAN NORTHERN HOTELLIA rauhallisine ja puhtaine huoneineen.

— sekä —

KAHVILA-, VIRVOKE- JA TUPAKKAMYYMÄLÄÄ.

Suomalainen Ruokatavarakauppa

Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.

Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.

INTERNATIONAL GROCERY

Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.

292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA

Suomalainen Virvoitusjuomaliike

"HOWDY" uusi juoma.

SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.

STAR BOTTLING WORKS

P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Mitä on jokapäiväinen leipä?

Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.

Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpäs. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 1338S.

HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri

Tohtori ELGIE

Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM

Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

Farmi myytävänä.

Myydään halvalla hyvä 156 eekkerin farmi, 5 mailia Sudburysta. 40 eekkeriä puhdistettua maata, 80 eekkeriä laidunmaata ja loppu metsää. Lähempiä tietoja saa kirjottamalla tai kysymällä Mrs. M. Peloquin, 15 Connaught St., Creighton Mine, Ont.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

KALLE POUKAMAN

— SAUNASSA —

kylvetään perjant. ja lauantaina.

SUDBURY,

Puhelin 457. — P. O. Box 1122

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

SUDBURY BAKING COMPANY

Valmistaa kaikkia leipurialaan kuuluvia tuotteita.

Erikoisen hyvien korppujen sekä kovan leivän valmistus on myös nyt alettu. — Ulkolähetykset täytetään ropeasti ja huolella.

SUDBURY BAKING CO.

27 Durham St. — Box 429 — Sudbury, Ont. — Telephone 1854

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.

—— Phone 2003 North. ——

International Bottling Works

157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.

Lähellä Vapauden konttoria.

SUOMESTA

Turkulaisen ammatillisen keskusneuvoston toimihenkilön antamia haastattelutietoja

Äskettäin oli Työväenjärjestöjen Tiedonantajan raportteri haastatellut erästä Turun ammatillisen keskusneuvoston jäsentä asioista, jotka tätä nykyä askarteluvat ensimmäisinä ammatillisesti järjestyneiden työläisten mielissä. Seuraavassa selostamme lyhyesti haastattelun.

Tiedustelimme aluksi, miltä työmarkkinat yleensä näyttävät nykyisin Turussa ja onko havaittavissa siinä suhteessa käännöstä parempaan tai huonompaan päin kuin vastaavana aikana viime vuonna?

— Yleensä ovat markkinat meidän kannaltamme katsoen huonommat kuin viime syksynä — vastasi toveri. Eräillä aloilla ehkä on tilanne hieman valoisampi, esim. rakennustyöalalla, missä työtä riittää vielä toistaiseksi suurilla keskeneräisillä rakennuksilla. Monella muulla alalla sen sijaan ovat asiat paljon huonommin kuin viime syksynä. Niinpä ne esim. metallialalla ovat aivan kurjassa kunnossa, sillä suurissa tehtaissa työskennellään nykyisin mitättömän pienellä työvoimalla, eikä siinä suhteessa parannusta tapahdukaan ennenkuin saadaan auki säännöllinen kauppayhteys Venäjän kanssa. Sieltä olisi odotettavissa suuria tilauksia, jotka epäilemättä vaikuttaisivat paljon täkäläisten työmarkkinoiden paranemiseen.

— Työttömyyskysymys oli viime syksynä ja koko talvenkin ajan uhkaava. Miltä se näyttää nykyisin?

Entistä uhkaavammalta, varsinkin rakennustöiden päättyessä tulevat suuret joukot nyt työssä olevia työläisiä heitetyiksi työttömien armeijaan. Työttömyyskysymys tulee vain lähiaikoina erikoisen huolenpidon alaiseksi Ammatillisessa keskusneuvostossa, onhan tämä asia yksi työväestön läheisimmistä kysymyksistä. Ammattijärjestö on asian johdosta lähettänyt kiertokirjeen, joka ei kaikin kohdin ole meitä tyydyttänyt. Siinä vedotaan ensikädessä työväenjärjestöjen apuun työttömien aseman helpottamiseksi, kun sitävastoin se velvollisuus ensikädessä kuuluu valtiolle ja kunnille, joiden puoleen siis on vaatimukset kohdistettava. Keskusneuvosto on lähettänyt Ammattijärjestön välityksellä esityksen valtioneuvostolle, jossa painostetaan eräitä paikallisia töitä (m.m. Rautatien ylikäytävä Raision tien kohdalla) kiireesti teetettäväksi.

— Onko työläisten järjestäytymisessä ollut havaittavissa nousua vaiko laskua viime aikoina?

Jossain määrin laskua. Johtunee työmarkkinoiden huonontumisesta, se kun lamaannuttaa eräiden työläisten osanottoa yhteiseen toimintaan, vaikka sillä käsittääksemme pitäisi olla aivan päinvastainen vaikutus.

Myönsimme toverin olevan oikeassa ja tiedustelimme edelleen, onko keskusneuvostossa suunniteltu mitään keinoja järjestyneiden joukon kasvamiseksi.

— Marraskuun aikana järjestämme täällä, kuten muuallakin ammatillisen valistusviikon, jonka johdosta jo on ryhdytty toimenpiteisiin. Tulemme järjestämään kutakin ammattialaa varten valistustilaisuudet eri iltoina. Tällä toimenpiteellä toivomme olevan herättävää vaikutusta järjestymättömienkin työläisten keskuudessa.

— No, miltä uudet järjestömuodot tuntuvat ja minkälaisia tuloksia ne ovat tuottaneet paikkakunnalla?

Toisilla aloilla, kuten esim. metalliteollisuudessa, ovat tulokset olleet verrattain hyviä. Eräillä muilla aloilla sen sijaan ei niiden sovelluttaminen ole sujunut yhtä suurella tarkoituksenmukaisuudella ja tuloksetkin niin ollen ovat jääneet heikommiksi.

— Teidän valvontanne alla toimii myöskin poliittisten vankien avustuskomitea. Voitteko kertoa jotakin sen toiminnasta?

Vähän siitäkin, sattuu olemaan taskussa mainitun komitean tilikertomus viime vuodelta sekä t.v. ensimäiseltä puoliskolta. Viime vuonna kertyi tuloja lahjoituksista, iltamista, edellisen vuoden säästöstä y. m. yht. 22,981:45 ja menoja oli 18,474:85, joten säästöä vuodelle 1925 jäi 4,506:60. Paketteja lähetettiin mainitun vuoden aikana 6 kertaa ja oli lähetysten keskiarvo Smk. 2,600. Vuoden 1925 ensipuolella oli tuloja 10,271:35 sekä menoja 7,826:60, joten kassasäästö toiselle puolelle oli 2,444:75. Mikäli on saattanut panna merkille, ovat järjestöt aivan viime aikoina entistä enemmän alkaneet kohdistaa huomiota vankien avustusasiaan, mikä tietysti on ilahduttava asia.

Myönsimme. Tiedustelimme myös, onko ammatillinen väestö joutunut viime aikoina uhraamaan jäseniään vankilaan ja onko viranomaisten taholta kohdistettu vainoa ammatillisiin järjestöihin tällä paikkakunnalla, kuten eräillä toisilla seuduilla on tapahtunut.

— Ammatillisten järjestöjen toimintaa ei täällä ole viranomaisten taholta estetty, eikä ammatillisia toimihenkilöitä yksityisestikään vainottu ammatillisten asioiden tähden, paitsi että eräitä on käytetty kuulusteluissa muutamien erikoistilaisuuksien johdosta. Sen sijaan on useita ammatillisen liikkeen eturivin miehiä täälläkin teljetty vankilaan poliittisen toimintansa vuoksi. Niinpä esim. tunnetun S.S.T.P:n lakkauttamisjutun yhteydessä joutui useita turkulaisia ammattiyhdistysmiehiä ja naisiakin moniksi vuosiksi vankilaan. Muista syistä ei tietääksemme ole muita turkulaisia, kun tov. Erkki Davidson raastettu komeroihin.

— Nykyäänhän on ammatillisen väestön keskuudessa päivänkysymyksenä oman valtuuskunnan lähettäminen Neuvosto-Venäjälle ja tälläkin paikkakunnalla ovat työläiset mukana samassa puuhassa. Mikä mielipide vallitsee mainitun lähetystöhankkeen johdosta keskusneuvostossa ja mitä merkitystä sillä siellä luullaan olevan?

— Keskusneuvostossa on vallinnut alusta asti myötämielinen ja lämmin mieliala hanketta kohtaan. On pidetty lähetystön aikaansaamista tärkeänä ennen kaikkea sen vuoksi, että sen kautta suuressa määrin voitaisiin osoittaa sos.-dem. sanomalehtien levittämät vääristellyt tiedot mainitun maan oloista valheiksi. Täkäläinen "Sosialisti" esim. on mitättömyydestään ja pienestä levikkimäärästään huolimatta koettanut kaikin tavoin levittää valheellisia parjauksiaan Venäjän työläisvaltakunnasta ja valtuuskunnan selostus tutkimustensa tuloksista epäilemättä tulee tälläkin paikkakunnalla suuresti vaikuttamaan todenperäisyyden selviämiseksi tässä asiassa.

Utelimme vielä, mitä heidän taholtaan ajatellaan tulevasta S. Ammattijärjestön kongressista.

— Vaikea kysymys vastattavaksi. Asiasta on kyllä keskusteltu keskusneuvostossa, mutta minkäänlaisiin päätösten tekoihin ei ole ryhdytty. Ammattijärjestön nykyistä kantaa kansainvälisyyskysymyksessä ei tämän paikkakunnan ammatillinen väestö hyväksy, sen sijaan on laajalti saanut tunnustusta engl. valtuuskunnan yhtenäisyyspyrkimykset.

— Onko keskusneuvosto ryhtynyt joihinkin toimenpiteisiin edessäolevien kunnallisvaalien johdosta?

— Tietysti, nehän ovat tärkeät. Pidämme välttämättömänä, että ehdokkaiksi saadaan mahdollisimman paljon ammatillisen liikkeen miehiä, tuleehan valtuustossa käsiteltäväksi lukuisasti ammatillisen liikkeen kanssa läheisessä yhteydessä olevia asioita, työttömyyskysymys y. m. Vastaisuudessakin tulemme kohdistamaan kaiken huomiomme vaalikysymykseen.

—No, olisiko jotain sanottavana niinkuin lopettajaisiksi?

— Kuten edellä olen lausunut, ei ammatillinen toiminta kaikissa kohdin ole nykyään paikkakunnallamme kyllin ripeää tilanteen huomioonottaen. Olemme sentään valoisalla mielellä, että toiminta tulee jatkuvasti elpymään entisestään. Keskusneuvostolle olisi saatava oma toimisto sekä vakinainen toimitsija, koska se paikkakunnan työväenjärjestöjen keskusorgaanina joutuu huolehtimaan lukuisista asioista ja näin sivutyönä kaikkien ollessa siinä mukana ei ole mahdollisuutta saada toimintaa kyllin voimaperäiseksi, tilastojen keräämingen y. m. seikat tahtovat jäädä liian pintapuolisiksi. Lisäksi on meillä ankara puute pystymistä toimintavoimista, porvaristo kun on parhaat vienyt vankilaan heidän toimintansa johdosta poliittisessa liikkeessä. Järjestöjen onkin sentähden entistä enemmän kiinnitettävä huomiota toimintavoimien kasvattamiseen opastuskurssien, opintokerhojen y. m. toimenpiteitten kautta, joita jo onkin alettu useissa osastoissa järjestää.

Kiitimme toveria hänen meille suomastaan ajasta ja toivotimme jatkuvaa tarmoa hänelle niinkuin Ammatillisen keskusneuvoston toisillekin jäsenille toiminnassaan paikkakunnan ammatillisen liikkeen voimaperäistyttämiseksi. Kontio.

Tanskalainen porvari Suomen maataloudesta

Äskettäin kirjoitti "Uudessa Suomessa" H. Gebhard tanskalaisten maatalousmiesten Suomen matkasta. Hän tekee selkoa siitä millaisen käsityksen tanskalaiset porvarit olivat saaneet Suomen maataloudesta.

Se kuva, minkä tanskalaiset saivat, ei ole kehuttava. Eivätkä ne johtopäätökset, joita he näkemyksiensä mukaan ovat tehneet. Ne oikein selostettuna ovat karvaita paloja Suomen porvareille. Ja samalla antavat ainakin osittaisen kuvan työtätekevän talonpojan kurjasta asemasta.

Gebhard kirjoittaa: "Yksimielisiä tuntuivat he olevan siitä, että meidän maataloudellamme olisi vallan rajattomat (ei sentään rajattomat. — Huom. allekirj.) edistysmahdollisuudet, jos sitä ruvettaisiin järkiperäisesti harjoittamaan, mutta että se nyt on heikkoa ja maalaisväestömme kovin köyhää . . .", "maalaistemme asunnot harmautensa ja sikinsokkisen rakennustapansa vuoksi olivat tehneet ränstyneen vaikutuksen". "Toiseksi oli vieraisiin tehnyt tuon huonon vaikutuksen maalaisväestön **kutistuneet ja kärsineen ja ilottoman näköiset kasvot**" (harv. allekirj.). "Mutta sitten vieraani esittivät vakavampiakin esimerkkejä maalaisväestömme heikkoudesta, ja ne myöskin Uudeltamaalta ja Etelä-Hämeestä: He ihmettelivät ensiksikin meidän usein liiankin pieniä peltotilkkujamme ja toiseksi sitä, että heinä- ja kaurapelloilla oli (kuivausseipäitten luvusta päättäen) tavattoman heikot sadot . . . ." Lisäksi mainitsivat tanskalaiset maataloutemme heikkoudeksi: huonon ojituksen, apulantoja käytetään liian vähän, lypsykarjan nälkäruokinta j.n.e.

Miten Gebhard selostaa ja yrittää torjua näitä karvaita totuuksia? Toisin paikoin on hänen pakko suoraan tunnustaa, että huono se on talonpojan asema nykyään. Mutta toisissa kohdin hän yrittää kiertää ja peittää todellisuutta. Hän sanoo, että talonpojan rakennusten ränstyneisyyteen on syynä "maanviljelijäin puuteelliset kauneuden harrastukset".

Tämä ei ole todellinen syy. Voi olla, että joku varakas "vanhan ajan" talonpoika ei rakenna, vaikka hänellä olisi siihen mahdollisuuskin. Tämä ei kelpaa puolustukseksi. Sillä tällaisia esimerkkejä on korkeintaan yksi sadasta. Syyt ovat syvemmällä. Suomen työtätekevää talonpoikaa painaa velka- ja verotaakka niin raskaasti, ettei hän voi ajatellakaan rakennustensa uusimista. Tämä on totuus, jonka herra Gebhard tarkasti jättää sanomatta.

Velkataakka, joka vuoren raskaana painaa työtätekevän talonpojan harteilla, on myöskin syynä "maalaisväestömme kuihtuneisiin ja kärsineisiin kasvoihin". Se on raskas työ ja pelko siitä, että talo joutuu vasaran alle, joka vie iloisuuden talonpojan kasvoilta.

Eräs pahimpia epäkohtia, josta nämä tanskalaiset maatalousspesialistit huomauttivat, on pientilallisen maannälkä, jonka poistamiseksi ei ole toimittu tarpeeksi tehokkaasti. Maannälkä on sellainen "hulluntauti", joka ei päästä pientalonpoikaa rauhaan niin kauan kun porvaristo on vallassa.

Gebhard yrittää peitellä epäkohtia. Hän sanoo vierailleen, että he olivat liian yksipuolisesti tutustuneet oloihin varsinkin Itä-Suomessa. Tanskalaisten olisi pitänyt G:n mielestä ummistaa silmänsä pientalonpoikain kurjille oloille ja sen sijaan kiinnittää enemmän huomiota suurten manttaalipösöjen elämään.

Lopuksi G. — selostaessaan syitä, jotka ovat esteenä Suomen maatalouden kehitykselle — tulee pääasiaan: Hän kirjoittaa: "Ja kun sitten kerroin heille, että suurin osa meidän maanviljelijöitämme tätä nykyä toimii lainapääomilla ja maksaa lainoistaan 10—12—14 pros. ja että meillä eräillä tahoilla pidettiin helpotuksena sitä, kun valtio hankki Amerikasta suuren lainan m. m. "maatalouden edistämiseksi" sellaisilla ehdoilla, että maanviljelijäin on niistä suoritettava korkoa 8½ pros. 25 vuoden aikana, eivätkä voi päästä niistä irti ennenkuin 5 vuoden perästä, mutta silloin suorittamalla vielä 12 pros. pääoman lisäksi, niin he menivät aivan ymmälle. He eivät sanoneet ymmärtävänsä niitä maanviljelijöitä, jotka eduskunnassa ovat suostuneet tällaisen ulkomaalaisen lainan ottamiseen. Eivätkä he voineet ajatella muuta kuin että meidän maataloutemme kulkee nopein askelin kohti perikatoaan, kun se saa pelloistaan vain pienen osan siitä, mitä se voisi niistä ottaa ja kun se samaten pitää lehmänsä nälkäruokinnalla, saaden niistä puolet siitä, mitä ne voisivat antaa, sekä maksaa lainapääomista 2—3 kertaa enemmän kuin mitä maanviljelijäin talouden kannalta kannattaisi maksaa.

Tähän voin lisätä, että muutamia viikkoja vasemmin kävi luonani eräs norjalainen maatalousvirkailija ja keväällä eräs amerikkalainen maatalousprofessori, jotka molemmat olivat edellämainitulsta lainaehdoista samaa mieltä kuin edelläkerrotut tanskalaiset.

Edellä oleva sitaatti on työtätekevän talonpojan tarkasti luettava. Siinä sanotaan, että pääoman puute, n.s. köyhyys on talonpojan talouden nousun suurimpana esteenä. Jos lainoja saakin, ovat ehdot aivan mahdottomat. Ne ovat sellaiset, että ne vievät köyhän talonpojan vasaramarkkinoille.

Asia olisi tullut tanskalaisillekin selväksi, jos G. olisi johtanut keskustelun loppuun asti. Hänen olisi pitänyt sanoa miten Suomen suurkapitalistit ja raharuhtinaat velka- ja verokuormalla kiristävät työtätekevää talonpoikaa Olisi pitänyt osoittaa, miten nytkin joka päivä joutuu pientiloja vasaramarkkinoille. Mitenkä "Karjalassa" on päivittäin kolmattakymmentä pientilan pakkohuutokauppailmoitusta.

Tällaisia tosiasioita kun olisi näille tanskalaisille maatalousmiehille osoitettu, olisi heidän johtopäätöksensä, "että meidän maataloutemme kulkee kohti perikatoaan", ollut vieläkin kouraantuntuvampi.

Miten tämä kulku voidaan estää? Talonpojan talouden rappeutuminen voidaan estää muuttamalla nykyinen kapitalistinen yhteiskunta sosialistiseksi. Liittymällä palkkatyöläisiin, jotka taistelevat uuden yhteiskunnan luomiseksi, voi talonpoika tehokkaalla tavalla korjata asemaansa.

"Maatyöläisessä" nimim. Oskari.

Uusi osotus sosialidemokraattien häikäilemättömästä hajoituspolitiikasta

Syyskuun 24 päivänä ilmestynyt Työväenjärjestöjen Tiedonantaja kirjoittaa:

Meillä on useasti — viimeksi eilen — ollut tilaisuus todeta, miten sosialidemokraatit kaikin keinoin koettavat saada ammatillisen liikkeen palvelemaan omia itsekkäitä puolue-etujaan. Tampereella ovat he jo ilmaisseet sen suoraan, asettaneet tunnukseen: "Koko ammattiyhdistysliike sos.-dem. puolueen johdon alle." Että he tässä pyrkimyksessään eivät häikäile minkäänlaisten keinojen käyttämistä, sen osoittaa "S. Sosialidemokraatin" eilinen pääkirjoitus: Siinä nimittäin, — siltä varalta, ettei ammatillista liikettä sittenkään saataisi sos.-dem. herrojen rengiksi — tehdään ehdotus **uuden, hajoitustyötä tekevän ammattijärjestön perustamisesta.** Mutta antakaamme lehden itsensä puhua. Ohranamaisilla viittauksilla — "vierashenkinen lehtiräämsyn" — säestetyllä hollitupakielellä haukuttuaan ensin tätä meidän vaatimatonta lehteämme sanoo se:

"Ja tästä 'Tiedonantaja-hengestä' on ainakin ensi keväänä saatava vapaaksi Suomen ammatillinen keskusjärjestö. Sillä muussa tapauksessa useat niistäkin, jotka ovat tähän saakka toimineet ammattiliikkeen yhtenäisyyden puolesta tulevat pakotetuksi ajattelemaan sosialidemokratialle **itsenäistä ammatillista liikettä Suomessa.**" (S.S:n harventama.)

". . . . jotka ovat tähän saakka toimineet ammattiliikkeen yhtenäisyyden puolesta . . ." Ei suinkaan lehti tällä vain tarkoita omia hengenheimolaisiaan? Sillä he eivät suinkaan ole "toimineet ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden puolesta." Eivät ennen, eivätkä nytkään. Hajoitustyö on niillä aina ollut mielessä, vaikka tähän asti eivät ne siinä ole onnistuneet. Mutta nyt ne taas yrittävät. Työläisten asiana on ratkaista, onnistuvatko nosket näissä törkeissä puuhissaan, sallitaanko Suomen ammatillisen liikkeen hajoittamista juuri nyt, jolloin kaikkialla muualla maailmassa vallitsee voimakas liike ammatillisen eheyttämisen puolesta.

Mutta mikä seikka on saanut nosket nyt ajamaan hajoituspolitiikkaansa näin suurella kiihkolla? Siihen vaikuttavat monetkin seikat. Ensiksikin puolueen jäsenmäärän aleneminen. Se pitäisi saada jollakin tavalla korvatuksi. Sitten tietysti vallanjano, joka sos.-dem. puolueella on aina ollut suuri. Mutta suurin syy on kuitenkin löydettävissä seikasta, jonka S.S. ilmaisee heti tuon ammattijärjestöuhkauksensa perässä samassa kirjoituksessa — yhteys joka ei suinkaan ole satunnainen. Lainatkaamme taas lehden omat sanat, ettei meitä voitaisi syyttää vääristelystä. S.S. sanoo pääkirjoituksessaan:

"Me väitämme, että parlamenttaarisen ja **hallituspolitiikan kannalta** jonkinlainen siirtyminen, jonkinlainen uusi puolueryhmitys olisi tervetullut. Tapahtukoon se joko uusien puolueryhmien muodostumisen kautta tahi siten, että samassa puolueessa tarkistetaan asiat ja muutetaan ohjelmaa. Silloin kävisi selväksi sekin, että hyvän tahdon myötävaikutuksella meidän maassamme löytyisi sittenkin **sellainen pulakaudenaikainen valtiollinen ohjelma, jonka ympärille laajalle kansanvaltaiselle keskustalle kävisi mahdolliseksi parlamenttaarinen yhteistoiminta** tasavallan, demokratian, sosialisoimisen ja yhteiskunnallisten uudistuksien puolesta."

Siinä siis kysymyksen ydin. "Hallituspolitiikka" ja "laajan kansanvaltaisen keskustan yhteistoiminta", ne seikat vaativat, että ammatillinen liike pitäisi saada noskelaisten johdettavaksi. Sillä eiväthän porvarit anna ministerituoleja häviävän pienelle sos.-dem. puolueelle noin vain, ensin pitäisi sen saada realista voimaa taakseen. Sitä olisi ammattiyhdistyksissä. Siksi pitäisi ne saada noskelaisten johtoon. Olisihan sitten, millä tehdä lehmäkauppoja porvarin kanssa. Ammatillisen liikkeen ja työväenluokan edut myymällä voisi moni entinen kokoomuslainen (S.S. sanoo suuren osan heidän huomattavista puoluemiehistään tulleen juuri **kokoomuspuolueesta** — siis jälkeen v:n 1917, jolloin kokoomuspuolue perustettiin), mutta nykyinen "työväenmies" saada lihavia virkamies- ja ministeripaikkoja. Siitä syystä siis nosket tahtovat ammattiyhdistysliikkeen vallata tai — ellei se onnistu — ainakin hajoittaa.

Työläiset, olkaa siis varullanne! Vaara uhkaa ammatillisia järjestöjämme. Niistä tahdotaan tehdä porvarillisten puoluejohtajien kaupankäyntivälineitä. Niitä yritetään käyttää ammatilliselle liikkeelle vieraisiin tarkoitusperiin. Sitä älkäämme salliko!

SOS.-DEMIEN NAIMATARJOUKSEEN VASTATTU

Sosialidemokraatit ovat pitkän aikaa jo jonottaneet suojeluskunnan portilla anoen sisäänpääsyä. Veljet ovat vakuutelleet, että heidän ajatuksensa johtavat aatteensa ja tunteensa sivuavat läheltä suojeluskunnan johtavia aatteita ja tunteita. Ja veljet ovat koettaneet herutella suojeluskunnilta naimatarjoukseensa vastausta, ovat odottaneet otollisiksi hyväksymistä ja sisäänpääsyä.

Nyt on vastaus tullut vihdoinkin, tosin tavallaan vielä epävirallinen. Suojelijain lehti julkaisee seuraavan periaatteellisen ponnen:

"Suojeluskuntiin voidaan hyväksyä ainoastaan sellaisia Suomen miehiä, joiden uskollisuus isänmaata (lue: fascisteja) ja laillista yhteiskuntajärjestystä (lue: fascistidiktatuuria) kohtaan on taattu. Ellei tästä ehdosta pidetä kiinni, vaan päästämme järjestöömme aineksia, jotka tahtoisivat vehkeillä isänmaatamme (lue: fascisteja) ja yhteiskuntaa (lue: fascistidiktatuuria) vastaan, olisi ensimäinen seuraus hajaannus järjestön jäsenten kesken. Mitä tällaisella laitoksella tekisi?

Järjestön jäsenen pitää noudattaa suojeluskuntien olemassaoloa varten tarpeellista kuria (lue: fascistien komennettavana), käydä sen järjestämissä harjoituksissa ja käyttäytyä moitteettomasti.

Jos henkilö, joka taatusti täyttää nämät ehdot, pyrkii suojeluskuntajärjestön jäseneksi, on hän siihen tervetullut, kuului hän mihin yhteiskuntaluokkaan tahansa. Mutta on myös huomattava, että suojeluskuntiin tullaan jäseniksi mies kerrallaan eikä joukkosopimuksilla.

Näiden vaatimusten puitteissa voi järjestö tehdä aloitteita jäsenmäärän kohottamiseksi. Ja niistä emme tule tinkimään mitään."

Tämä ponsi sisältää tavallaan rajoituksia suojeluskuntiin pääsylle ja rajoittaminen ei ole viisasta taktiikkaa isänmaan kannalta. Ne sos.-demit, jotka suojeluskuntaan menisivät, nimittäin johtajat ja näiden adjutantit — sos.-dem. työläisistä, uskomme, ei sentään moni menisi — nämä ovat suojeluskuntaan kypsää väkeä ja turhaa on nöyryyttää näitä yksityisvalkkauksella. Ottaa vain kaikki köynttäkaupalla, niin tekee isänmaan kannalta suurkaupat.

Tämän asian pontena voimme kuitenkin jo edellämainitun perusteella sanoa, että suojeluskuntien ulkopuolelle ja vihatiksi jää vain tämä köyhä polseviikki, jota ei saada kesyyntymään sellaiseen sakkiin.

Inkvisiittori.

"MENKÖÖT KOMMUNISTIMME NEUVOSTO-PARATIISIIN"

Joku aika sitten jätti Oulun l. maaherralle viilaaja Evert Heikkinen Kemistä asianomaisesti varustetun anomuksen saada vaimoineen matkustaa 1 vuoden ajaksi työnansioihin Neuvosto-Venäjälle. Viranomaisten antaman esteettömyystodistuksen ja muiden säädösten mukaisessa kunnossa olevien asiapapereiden nojalla uskoi Heikkinen saavansa matkaluvan. Mutta syyskuun 17 p. päivätyllä päätöksellään ilmoittaa maaherra, että tutkittuaan anomuksen "ei katso voivansa anomukseen suostua". Mitään perustetta kieltoon ei mainita. Heikkinen aikookin maaherran päätöksestä valittaa sisäasiainministeriölle.

"Menkööt kommunistimme Neuvosto-paratiisiin", ilkkuvat sosialidemokraatit joka toisessa Neuvosto-Venäjää parjaavassa jutussaan. Ylläkerrottu tapaus ei ole ainoa, joka todistaa, että sinne meneminen ei ole työläisille mahdollista.

"KANSANNOUSUJEN" KUSTANNUKSET

Porvariston rikollisten "kansannousujen" seurauksena on Suomessa yhä edelleen noin 23,000 Venäjältä tullutta pakolaista. Näistä on pakolaisavustuskeskuksesta annettujen tieotjen mukaan karjalaisia noin 7,000, inkeriläisiä noin 3,000 ja venäläisiä noin 13,000. Viime elokuussa, jolloin lähin kuukausitilasto valmistui, sai heistä avustusta kaikkiaan 4,313 henkeä ja oli näistä karjalaisia 1,895, inkeriläisiä 811, venäläisiä 1,271, sellaisia Suomen kansalaisia, joiden kotipaikasta ei vielä oltu selvillä 160 ja muihin, paitsi edellä mainittuihin kansallisuuksiin kuuluvia 176 henkeä. Täysihoidossa oli avustettavista 552 henkeä ja oli näistä sijoitettu Kyminlinnan pakolaisleirille 277 henkeä, Maikkulan huoltolaan (lähellä Oulua) 82 henkeä, Raudun lastenkotiin ja turvakotiin 51, Kuhmoniemen lastenkotiin 15, Perkjärven turvakotiin 36, Halilan turvakotiin 38, Kuokkalan turvakotiin 23 ja Albergan lastenkotiin 30 henkeä.

Pakolaisista lähtisi suuri osa koteihinsa Karjalaan ja Inkeriin, mutta koetetaan heitä tästä kaikin tavoin estää. Mustaryssiä pidetään Suomessa myös erikoisen hyvinä. Ja kansa saa maksaa niiden ylläpitokustannukset. Se on sitä porvarillista "säästäväisyyspolitiikkaa".

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Soo, Ont., Ilmoituksia

Sault Ste. Marien ja ympäristön suomal. väestö tehkää ostoksenne

COCHRANEN RAUTAKAUPASTA

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa saatte varmasti halvemmil kuin pienemmistä liikkeistä.

COCHRANE HARDWARE LIMITED, Sault Ste. Marie, Ontario.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPANNE

ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA

27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.

Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

HAUTAPATSAITA

Kun haluatte hauta- eli muistopatsasta, neuvotelkaa siitä kanssamme. Meillä on parhain varasto koko kaupungissa.

Lake Superior Granite & Marble Wks
W. J. McPherson Mgr.

Soo, Ont. —————— Phone 624.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

HAMMASLÄÄKÄRI

Tri Wood

Bank of Nova Scotia Bldg.

Täyttö-, päällystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.

Sudbury —— Ontario.

RUOKAA SAATAVANA

aterioittain ja viikottain.

Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.

NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat. Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario,
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

SAULT STE MARIEN

Suomalainen Osuuskauppa

välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.

369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE

Dr. A. B. WEST

Selkärankatohtori

Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.

217. Gloucester St. Soo, Ont.

— Phone 1806 —

Viidentoista vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.

THE BRILLIANT

Värjäys- ja puhdistusliike.

230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St., Sudbury, Ont.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 8 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaesta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOITUKSIA

Räätäliliikkeeni on nyt 19 Lisgar St., seuraavassa talossa entisestä paikastani ja otan vastaan kaikenlaista räätälintyötä. Telefooni 1767.
H. Kauhanen.

Annan hoitoa tohtori H. Koljosen fysikaalisella laitoksella Lisgar St., Sudbury Drug Storen vieressä. K. A. Leino, hieroja ja sairasvoimistelija.

Räätäliliikkeeni sijaitsee 63 Lorne St., Sudbury, Ont. Uusia pukuja tehdään ja vanhoja korjataan. Hyvä työ. Puhelin 583. I. Männistö.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Teen parturin työtä 260 Bay St. Hyvä kohtelu. William Suvanne.

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenbeck, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Tilatkaa pukunne Matti Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

Central Bakery. Korppuja, kovaa leipää sekä kaikkia alaan kuuluvia tuotteita. — Linjoille lähetetään.— 427½ Simpson St. Phone 2191 S.

TIMMINS, ONT.

Räätälin liikkeessämme tehdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokealla.
Erikson & Niemonen.
58—4th Ave.

Teen parturityöalaan kuuluvaa työtä palloruumassa 46—4th Ave.
J. Oksanen.

Hammaslääkäri A. P. Brennan tekee kaikkea alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttooria vastapäätä.

Suoritan kaikkea räätälin työalaan kuuluvaa työtä liikkeessäni 66—5th Ave. D. Manninen.

T:ri Minthorn lääkäri ja kätilö. Puhelin No. 2. — No. 12—3rd Ave. Lähellä asemaa.

Parturiliike sijaitsee 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa.
Jalmar Korri.

E. Junnellin ja Akan makeis- ja sekatavarakauppa. Monipuolinen tavaravarasto.
Huom. Kohtelun hyvyys on niin ja näin. 53—4th Ave.

Assad Habib (puhuu suomea) Kaikkia kaivanto ja metsämiesten tarpeisiin kuuluvaa tavaraa halvalla. Myös monipuolinen kellovarasto.
40—3rd Ave.

The Royal Studio taiteellisia valokuvausta. D. Essa, 5 Balsam St., N. Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä. Amatörien filmejä kehitetään. Tyydyttäväisyys taataan. Kuvaraameja sekä sileitä ja mykeviä laseja aina varastossa. Kuvaraameja tehdään tilauksien mukaan. Me annamme 18 postikorttivalokuvaa yhden tusinan hinnalla.

Uusia suomalaisia recordeja. Otto Pyykkösen laulamia. Älä itke tyttöni pieni, 3003F, Onnen tyttö 3010F, Tuomet valkeena kukkii 3006F, Anssin Jukka ja Härmän häät 3007F, Syystunnelma 3008F, Lemminkäisen laulu 3009F. Pyydettäessä postitetaan vapaa luettelo. Phonographeja myydään käteisellä ja helpoilla maksuehdoilla. Stadelman's Book and Music Store, P. O. Drawer P., Goldfield Theatre Block, Timmins, Ont.

Kaikille suomalaisille äänestäjille

Käyttäkää äänioikeuttanne oman luokkanne ehdokkaan hyväksi äänestämällä lokakuun 29 päivänä

A. E. Smith'iä

Canadan Labor Partyn ehdokasta Port Arthurin ja Thunder Bayn piirissä

Määrän päässä

Kolminäytöksinen draama. Kirj. Arvi A. Seppälä.

Liberty Haalilla, ensi sunnuntaina, t.k. 18 p.
Alkaen kello 8.30 illalla

Henkilöt:

Tohtori, Alfred Sanmarck, kemisti .... J. Seppälä
Rouva Sanmarck, hänen äitinsä .... Senja Järvi
Hilda, hänen vaimonsa .... Alma Reipas
Aarne Kaartio, taidemaalari .... K. G. Asiala
Jenny Kautto .... Ida Seppälä
Tohtori Tela, fysiikan tutkija .... E. Hillman
Miili, tohtorin palvelija .... Nellie Pernu

Pääsy: numeroidut paikat, etukäteen 40c, ovella saa rusettia, jotka eivät ole numeroitu ja maksaa 40c.

Tikettiä etukäteen saa Reippaalta, saunalta, Copper Clifissä Julius Seppälältä.

NÄYTELMÄSEURA

Sudbury-ympäristö

Lauantaina, t.k. 17 p:nä, on repäsevän hauskat "varjokuva"-tanssit Kinnunen soittelee. Vapaa sisäänpääsy kaikille.

Liberty-haalilla on torstai-illalla alkaen kello 8.30, oikein "raskaansarjan"-tanssit Kinnusen soitolla. Sisäänpääsy 25c.

Nuoriso-osaston toiminnan uudelleen järjestämiskokouksessa viime maanantaina oli saapuvilla pienoinen joukko nuorisoa. Kokouksessa päätettiin kutsua uusi kokous koolle ensi sunnuntaiksi kello 2 ip. Koettakaa nuoret silloin saapua runsaslukuisammin.

Kuten jo aikaisemmin on ilmotettu, tulee kokouksessa pidettäväksi kaksi lyhyttä puhetta. Toinen englanniksi ja toinen suomeksi.
Ent. nuorisoliittolainen.

Canadan Suomalaisen Järjestön osasto no. 16 kokousta ei pidetty viime sunnuntaina ilmotettuna aikana, vaan jätettiin sen pitäminen riippuvaksi johtokunnan kutsusta.

Puolueosaston kokouksessa viime sunnuntaina käsiteltiin seuraavia asioita:

Isak Männistö hyväksyttiin jäseneksi osastoon.

Luettiin puolueen toimeenpanevan keskuskomitean kirjelmä, joka koski metsätyöläisten järjestämiskysymystä. Siinä velvotettiin kaikki puolueeseen kuuluvat metsätyöläiset liittymään metsätyöläisten järjestöön. Vaadittiin tarmokasta toimintaa metsätyöläisten järjestämistyön edistämiseksi. Tiedusteltiin paljonko rahallista apua osasto voi tarkotukseen uhrata jouluun mennessä.

Osaston johtokunta oli myös käsitellyt kirjelmässä esitettyjä ja sen yhteydessä olevia asioita. Kun metsätyöläsiet ovat huonoimmin palkattuja puolueen jäsenistä ja kun heidän pitää liittyä taloudelliseen järjestöön, noudattaakseen puolueen päätöstä jokaisen puolueen jäsenen kuulumisesta taloudelliseen järjestöön, niin on johdonmukaista, että puolueen muutkin jäsenet koettaisivat parhaansa mukaan täyttää velvollisuutensa tätä päätöstä kohtaan. Koska tällä paikkakunnalla ei ole edes kaivostyöläisillä, puhumattakaan muilla aloilla työskentelevistä työläisiltä, minkäänlaista järjestöä, niin ei osastomme suuri jäsenenemmistö voi toteuttaa puolueemme päätöstä tässä suhteessa. Johtokunta oli sitä mieltä, että tällaisten jäsenien olisi maksettava 25 senttiä kuukaudessa taloudellisen järjestämistyön edistämiseksi ja siten koettaa tällä tavalla edistää puolueen päätöksen toteuttamista taloudelliseen järjestäytymiseen nähden.

Asia keskusteltuaan hyväksyi kokous johtokunnan ehdotuksen, että kaikkien taloudellisiin järjestöihin kuulumattomien osaston jäsenten maksettavaksi asetetaan 25 sentin kuukautinen vero. Näin kertyneet varat lähetetään puolueen toimeenpanevalle keskuskomitealle käytettäväksi taloudellisen järjestämistyön edistämiseksi. Päätös astuu voimaan 1 päivä marraskuuta. Kaksoisveromerkin käyttäjät maksavat vain yhden hengen veron. Muut käytännölliset seikat jätettiin johtokunnan huoleksi.

Taloudellista järjestämistyötä edistämään valittu "toiminnan komitea" ehdotti, johtokunnan kannattamana, että Sudburyyn asetettaisiin Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunion paikallinen lähetti (delegate), joka olisi tavattavissa haalilla tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin kello 7—9 sekä sunnuntaisin kello 6—8 illalla. Toiminnan komitea valvoisi ja määrittelisi hänen työtään. Toimeen ehdotettiin toveri H. Sulaa. Toiminnan komitean olisi tehtävä parhaansa, että lähetin toimesta johtuvat kustannukset saataisiin korvatuiksi sitä varten kerätyistä varoista. Lähetille suunniteltiin maksettavaksi palkkiota 15 dollaria kuukaudessa. Tarkotuksena olisi, että lähetin toimipiiriin kuuluisi koko Sudburyn piiri. Kokous hyväksyi tehdyt suunnitelmat.

Kuultiin agitatsionitoimikunnan raportti, jonka johdosta osasto no. 16 näytelmäseuralle annettiin lupa näytellä t.k. 18 päivän illalla, jonka johdosta ohjelma- ja keskustelukokouksen pitäminen lykkääntyy. Päätettiin huomauttaa, että tällaiset pyynnöt ovat vast'edes toimitettava hyvissä ajoin osaston organiseeraajalle. Samassa raportissa selostettiin myös toimenpiteitä lasten osaston ja sunnuntaikoulun toiminnan alkamiseksi. Opetus tulisi tapahtumaan kahdella kielellä. Varsinainen luokkakasvatus tapahtuisi, mikäli mahdollista englanninkielellä. Suomenkieltä käytettäisiin etupäässä vain kielen oppimisen tarkotuksessa. Toisen opettajan valitseminen jätettiin agitatsionitoimikunnan huoleksi.

Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamieheksi alueelle, joka on eteläpuolella Elm-katua, valittiin J. Raivo. Ja kirjallisuuden myyjäksi H. Sula.

COPPER CLIFF, ONT.

Huomatkaa! Ehdottomasti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.
Werner Koivula,
Phone 276 L. Box 113.

Naisten ja lasten syyshatut alennettu 98c. Hennessy & Racicot.

VANCOUVER, B. C.

Hotel Vejle John Klemola, omistaja. Huoneita saatavana $3.00 ylös viikottain. Höyrylämmitys, kuuma- ja kylmävesi jokaisessa huoneessa. Nostohissi. Puhelin: Seymor 7714. — 237 Hastings St., E., Vancouver, B. C., Canada.

VANCOUVERIN ja ympäristön suomalaiset.

Tilatkaa pukunne ja palttoonne suomalaiselta räätäliltä 419 Hawks Ave., E., Haistingin kulmassa.
J. GROHN.

TORONTO, ONT.

Suomalainen ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Kätilö ja hieroja Ida Rantala. 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723. Toronto, Ont.

Kätilö ja hieroja Ida Rantala. 807 A. Bathurst St. Trinity 8723, Toronto, Ont.

Uuden, siistin ja ravitsevan ruokalan ovat alkaneet Löytty ja Co. Torontossa, jota suositellaan parhaana yleisölle lähellä ja kaukana. Käykää sisään! Princes Cafe, 235 Queen St., West.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.

STAFFORD'IN KAUPPA UUTISIA

Uutta Pumpuli Crepeä

Hienoa, kestävää ja arvokasta, sopivaa yöpaidoiksi, alusvaatteiksi ym. naisille ja lapsille. Täyttä 31 tuumaa leveää, väriltään vaaleanpunaista, valkeaa, mauve, ym. värejä ja kolmea erilajia kuvioita yli koko kankaan. Päälattialla

43c yd.

48 t. Damask-kuvioista

Tavattoman arvokasta, sangen halvalla hinnalla. Täysin 48 tuumaa leveää ja nättiä mallia. Voi valita viinin, sinisen, ruusun tai puuruskean väreistä. Kellarilattialla

89c yd

Ruokakaappi liinoja

Valmiita koruompelua varten.

Kestävää, mukavasti kudottua kangasta. Keskuskappaleet 20 tuumaisia ja sivukappaleet 10½ tuumaa leveitä. Tehty siten että ovat helposti valmistettavia. Päälattialla

35c yd.

3 huomiota herättävää "erikoisuutta" torstaina

Aamulla ainoastaan

27 tuuman flanellettea 15c

Hyvää, pehmeää, Saxony valkoista tai värillistä flanellettea, lukuunottaen vaalean ja tumman harmaata. Täysi 27 tuumaa leveää. Erikoisuus vain torstai aamuna. Kellarissa jaardi

15c

$1.25 FLANLLIA 98c

Uusinta "neula" raita flanellia, sannan, tammipuun, oliivin, vihreän, hennan, tumman sinisen ja puuderisinisen, harmaan ja bamboo väristä. Leveys 31 tuumaa. Tavallisesti $1.25. Torstai aamuna vain jaardi

98c

59c Pyyheliinakang. 35c

Yksi meidän parhainta "Turkish" pyyheliinakangasta, 16 t. leveää, Damaski raitaista, kuten ruusun väristä, vaalean ruskealla pohjalla. Meidän tavallinen 59c hintainen, päälattialla torstai aamuna ainoastaan jaardi

35c

TÄYSILIINASIA TEE PYYHELIINOJA 25c

Erikoisen arvokasta, puhdasta liinaa, neulotut päät, kolmiraitaiset reunat, punaista tai sinistä. Koko 16x30 t.

Päälattialla, kappale 25c

LASTEN NUKKAVUORISIA LIIVIÄ 49c

Tehty sopimaan ja kestämään hyvin, valkoisia, kellertäviä tai värjäämättömiä. Kaikkia kokoja varastossa, ylös 28.

Kellari "erikoisuus" 49c

NAISTEN TÄYSI VILLASIA SUKKIA 69c

Puhtaasta villasta, lisle liitoksen kanssa, kaksinkertaiset terät ja hyvät suut. Ainoastaan mustia, valenruskeita (fawn). Pari 69

MYÖS — LISLE JA VILLASEKOTUKSEN KANSSA. — Täysin muodikkaat, saumattomat, erikoisesti levennetyt suut. Hyvä valikoima "Heather" sekotuksia. Koot 8½—10.

Kellarissa 69c

Naisten sukkia, silkki ja villa sekotuksia 89c

Sekotuksia, ruskean, sannan, mustan ja harmaan valkoisen kanssa. Suut villavuorilla varustetut. Koot 8½ ylös 10.

Kellarissa 89c

Ostakaa Jouluksi Nuket jo nyt

Meillä on jo näytteillä nukkeja sekä leikkikaluja jouluksi. Kukaan ei Canadassa voi tarjota teille niin suuresta varastosta yhtä alhaisilla hinnoilla kuin me. Meillä on "Ma-Ma" nukkeja niin alhaisilla hinnoilla kuin 89c, toisten nukkejen ollessa hinnotettuja 59c aina $15.00. Mekaanillisesti toimivia ja musikaalisilla instrumenteillä varustettuja leikkikaluja aivan puolella hinnalla. Meidän suuri "Erikois-Nukke" on 26 tuumaa pitkä, sillä on silmät, jotka sulkeutuvat ja avautuvat, kaunis kiharainen tukka, ja jäsenillä toimiva särkymätön runko. Sen hinta on ainoastaan $1.98, kuuluen siihen hieno täysivillainen nuken blanketti vapaasti.

HUOMATKAA! — Teidän ei tarvitse nyt maksaa nukesta tai leikkikaluista koko hintaa. Käykää maksamassa ainoastnan pieni osa ja me pidämme teille teidän valitsemanne tavarat.

Huom.! — Ensikerran Canadassa! — Huom.!

K. P. S. J. Fort Williamin Näytelmäseura

— esittää —

Lauantaina 17 päivä tätä kuuta kuuluisan saksalaisen näytelmän

"HINKEMAN"

Työväennäytelmä 5:ssä muutoksessa, kirjoittanut Ernst Toller.

—— ESIRIPPU NOUSEE KLO 8.30 ILLALLA ——

Lippujen hinnat: Etukäteen ostettuna 30c, ovella 40c.

Saapukaa kaikin, läheltä ja kaukaa, katsomaan tätä harvinaista näytelmää.

Näytös Ilmoitus

Hauskan huvinäytelmän panevat
Cheisin toverit

Salmon Armin suom. osaston haalilla

LOKAKUUN 24 PÄIVÄNÄ

jossa esitetään oikein repäsevän naurettava näytöskappale

TANSSIA JA MUUTA OHJELMAA

HUOMATKAA!

Samalla myydään naisten valmistamia käsitöitä.

Iltamatoimikunta.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Pallotuvima sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont. Can
Willamette Blvd. Sanitarium

Paperipuun hakkaajia halutaan

katkasemaan neljän jalan paperipuita Maili 45 C. N. R. Länteen Cochranesta. — Hyvät metsät. Postiosote: BRANDER, Ont.

Hawk Lake Lumber Co., Limited.

Kirkland Laken ja ympäristön suomalaiset huomatkaa!

O. Kasken ja W. Niemisen räätäliliikkeessä tehdään pukuja alennetuilla hinnoilla. Pukujen sopivaisuus taataan. Kaikkea alaan kuuluvaa työtä tehdään. Myös tehdään naisten kävelypukuja ja kappoja.

Kirkland Lake, Ont., Box 73.

Myytävänä

pieni maatila puoli mailia Wanupin asemalta

Asunto, sauna, navetta ja noin 5 eekkeriä viljelyksellä.

Hinta $300.00.

J. JÄRVIS,
Bank of Commerce Building.
Box 1181, Sudbury, Ont.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

RUOKAA JA KAHVIA
Elgin Lunch
12 Elgin St., Sudbury Ont.
Autonajuri samassa paikassa.
Phone 1396. J. Reipas

Myytävänä

hyvä työhevonen halvalla. Kysykää

Väinö Nordlund,
Broder Township, Long Lake,
Rheault, P. O., Ont.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista suurennuksia ja raamia.
A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.